

**МЕСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ
НА РИБАРСКА ОБЛАСТ
БЯЛА – ДОЛНИ ЧИФЛИК - АВРЕН**

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Съдържание

1.	Въведение	3
2.	Резюме.....	3
2.1	Партньорство	3
2.2	Характеристики на рибарската област, предизвикателства и възможности	4
2.3	Визия, цели, приоритети, мерки.....	6
2.4	Очаквани резултати	7
3.	Изграждане на партньорство и разработване на стратегията.....	8
3.1	Мотиви за създаването на МИРГ на територията на рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен	8
3.2	Заявяване на интерес за регистриране на МИРГ	10
3.3	Изграждане на капацитет.....	10
3.4	Разработване на стратегията.....	13
3.5	Структура на МИРГ и начин на управление.....	14
4.	Характеристика на рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен	17
4.1	Географско положение.....	17
4.2	Демографска характеристика	19
4.3	Екология	20
4.4	Образование и културно-историческо наследство	26
4.5	Техническа инфраструктура	28
4.6	Социално економически профил	29
4.7	Сектор рибарство.....	33
5.	Обобщени анкети с местните заинтересовани страни	38
6.	Силни и слаби страни на рибарската област, възможности и заплахи на външната среда.....	39
6.1	SWOT анализ	39
6.2	Основни предизвикателства и възможности пред областта.....	43
7.	Визия и цели и приоритети на стратегията	44
8.	Мерки на стратегията	47
8.1	Мерки.....	47
8.2	Допустими разходи.....	85
8.3	Недопустими разходи.....	95
9.	Съвместимост на стратегията с други политики за развитие на областта	96
10.	Индикативна финансова рамка	98
10.1	Основни финансови параметри	99
10.2	Бюджет	99
10.3	Индикативно разпределение на средствата по мерки и години.....	102
10.4	Индикативен времеви график по мерки	104
11.	Процедури за изпълнение на стратегията	107
11.1	Общи правила за изпълнение на Стратегията.....	107
11.2	Специфични правила за изпълнение на Стратегията	109
12.	Процедури и изисквания за мониторинг и докладване	110
13.	Актуализиране на местната стратегия	118
14.	Дейности за популяризиране и комуникационни стратегии	119

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

1. Въведение

Този документ представлява Стратегия за развитие на рибарската област, която обхваща териториите на общините Бяла, Долни чифлик и Аврен. Тази стратегията е основния програмен документ за развитие на рибарската област по смисъла и изискванията на Оперативна програма за развитие на сектор «Рибарство» 2007-2013 г. (ОПРСР) чрез създаването и функционирането на местна инициативна рибарска група (МИРГ) по мярка 4.1 “Развитие на рибарските области” на приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области” на ОПРСР, финансирана от Европейския фонд за рибарство на Европейския съюз.

Стратегията е насочена към устойчиво териториално развитие чрез инициране, подпомагане и интеграция на усилията и дейностите на всички заинтересовани страни за постигане на стратегическите цели. Стратегията представлява „мост” между сегашното положение и визията за развита и модерна рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен.

Документът е създаден в резултат на проведени проучвания на документи, анкетиране на местни заинтересовани лица, интервюта и групови дискусии в трите общини. Основния подход, приложен при разработката на стратегията е подходът „отдолу-нагоре”, чиято ярко изразена характеристика е местното партньорство. Така местните хора получават възможност чрез партньорство и предоставяне на ресурси и инструментариум да подобрят качеството си на живот.

Стратегията за местно развитие е съобразена с основните цели на Националния стратегически план за рибарството и аквакултурите (2007 – 2013) и Оперативна програмата за развитие на сектор „Рибарство” (2007 – 2013), Приоритетна Ос 4: „Устойчиво развитие на рибарските области”. Формулираните цели и приоритети са съобразени с основните стратегически и планови документи в Република България, Община Бяла, Община Долни чифлик и Община Аврен, имащи пряко отношение към развитието на рибарската област на МИРГ.

2. Резюме

2.1 Партньорство

След определяне на територията на общините Бяла, Долни чифлик и Аврен като потенциална рибарска област, през месец април 2011 г. се проведеха общо 3 срещи на представители от всички сектори – публичния, частния и доброволческия. Проведени бяха дискусии относно сформирането на МИРГ на територията на рибарска област Бяла-Долни чифлик-Аврен. Всички участници в срещите подкрепят мнението, че е от изключително значение за региона сформирането на Местна инициативна рибарска група, като групата бъде сформирана на територията на общините Бяла, Долни чифлик и Аврен с водещ партньор Община Бяла.

След подготовка на нужната документация е внесена за оценка и по-късно одобрена от ИАРА Декларацията за интерес.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Работата по изграждане на капацитета на РГ и разработването на стратегията за развитие стартира с официално анонсиране на дейностите в началото на месец юли 2011 г. С цел успешното прилагане на подхода „отдолу-нагоре“ и изграждане на едно стабилно партньорство в рамките на МИРГ, още от самото начало на инициативата бяха ангажирани всички партньори и значителен брой представители на местната общност.

Проведоха се поредица от срещи, анкети, интервюта, дискусии, чиито заключения бяха отчетени в SWOT анализа и при формулирането на приоритетите и мерките на стратегията. В срещите участваха над 50 души и участниците бяха запознати подробно с възможностите, които дава мярка 4.1 "Развитие на рибарските области" и процеса на изграждане на МИРГ. Освент това бяха информирани още десетки представители на рибарската област.

На 21 юли 2011 г. в гр. Бяла беше проведено учредително събрание на МИРГ на територията на рибарска област Бяла–Долни чифлик– Аврен. Беше учредено сдружение с нестопанска цел МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН. Общото събрание утвърди предложените цели и приоритети за развитие на територията, както и общата финансова рамка за Местната стратегия за развитие на рибарска област Бяла-Долни чифлик-Аврен.

В състава на сдружение МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН влизат 32 члена:

- 3-те Общински администрации Бяла, Долни чифлик и Аврен, представлявани от упълномощени от съответните общински съвети лица;
- 2 сдружения с нестопанска цел (1 рибарско сдружение и 1 занимаващо се предимно с иновации и информационни технологии);
- 3 фирми (1 занимаваща се с риболов и аквакултури, 1 търговска и 1 туристическа);
- 24 физически лица (13 рибари и 11 представители на широк кръг обществени групи и професии);

Управителният орган на сдружението е Управителен съвет от 7 члена, от които един председател. Управителният съвет е съставен от представителите на трите общински администрации, представители на 2 сдружения с нестопанска цел, 1 фирма с предмет на дейност риболов и аквакултури и едно физическо лице (работещ в частна фирма и занимаващ се с риболов).

2.2 Характеристики на рибарската област, предизвикателства и възможности

Рибарската област включва 3 общини – Бяла, Долни чифлик и Аврен с обща територия от около 1029,2 км². Трите общини разположени в съседство се намират в североизточен район за планиране с център Варна.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Общо на територията на рибарската област по постоянен адрес са регистрирани 31 517 души, а по настоящ адрес 32 174 (виз. Таблица 1).

Най-важните елементи характеризиращи екологията в РО са морето, горите и обработваемите земи.

Рибарската област попада в умерено-континенталната климатична подобласт и преходно континенталната климатична област. Средната годишна температура е 11,5°C. Термичните условия на района благоприятстват развитието на селскостопанските култури, включително и на някои по-топлолюбиви. Морската вода (с температура през лятото до около 25°), плажните ивици и климатът благоприятстват развитието на икономически дейности в сферата на туризма, лечението и отдиха.

Общо за цялата рибарска област може да се каже, че нивото на техническата инфраструктура е недостатъчна, но задоволителна.

През рибарската област минава един първокласен път, който е и международен I-9 /Е – 87/. Варна – Бургас. Този път поставя в благоприятно положение областта относно превоза на товари и хора.

На територията на РО са разположени 270 км пътища, от които 140 км общинска пътна мрежа. По голяма част от пътищата се придвижват тежки селскостопански машини, в следствие на което асфалтовата покривка се износва бързо и е в лошо състояние.

Състоянието на електроенергийната система е много добро. На територията на всички населени места има изградено улично осветление, което покрива цялата улична мрежа.

Всички населени места на територията на РО са водоснабдени. Водопроводната мрежа е с обща дължина 962 км.

Канализационната система на територията на РО е слабо развита.

ЖП транспорт е развит само на територията на община Аврен.

В град Бяла е изградено рибарско пристанище.

Добре е развита телефонната мрежа на територията на цялата рибарска област, но все още много, предимно от малките населени места, нямат достъп до интернет.

Напълно достъпни са радиото и телевизията, чрез ефирни и сателитни приемници. В някои от по-големите населени места са развити кабелни телевизии.

На територията на рибарската група най-развити са услугите, селското стопанство и туризма.

Общо на територията на рибарската област са регистрирани 907 предприятия. Преобладават микро предприятията. Малките са 21, а средните само 3. Виз Таблица 3.

Структурата на безработните е показана в Таблица 6. Общо за цялата рибарска област тя е 14,84%, като най-висока е в община Долни чифлик. Безработицата е значително по-висока от средното ниво в област Варна, което е 5,86 %.

Като цяло за рибарската област 2,81 % (около 378 лица) от активното население се занимава с рибарство. Статистиката включва и такива лица, които участват в екипажите на рибари с разрешителни за стопански риболов и такива разполагащи с

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

лодки за нестопански риболов, но активно упражняващи рибарство (лодките им са „на вода“).

Най-големият източник на риба и най-използван ресурс за риболов несъмнено е Черно море. Черноморското крайбрежие попадащо в границата на рибарската група е около 45 км (около 13% от цялото крайбрежие на България)

Най-голямата рибарска група е в гр.Бяла. Там е разположено и рибарско пристанище, където домуват по данни на Община Бяла 134 лодки (регистрирани 81).

Сектор Рибарство има нужда от модернизация и осъвременяване, както техническо, така и получаване на ноу хау и развитие на капацитет.

2.3 Визия, цели, приоритети, мерки

Визията, към чието постигане е насочена местната стратегия за развитие:

Рибарската област Бяла – Долни чифлик – Аврен - привлекателно място за живот, инвестиции, туризъм, култура и професионална реализация.

Глобалната цел на настоящата Стратегия е да създаде стабилна основа за устойчиво развитие и подобряване на качеството на живот в рибарска област Бяла, Долни чифлик, Аврен.

Стратегическите цели на предложената стратегия са:

1.Повишаване икономическата сила и модернизация на сектор Рибарство на територията на РО Бяла, Долни чифлик и Аврен;

2.Чиста и приветлива крайбрежна околна среда и добра среда на живот;

3.Поддържане и развиване на заетост, чрез диверсификация и икономическо и социално преструктуриране на територията;

4.Изграждане на капацитет за изпълнение на местната стратегия за развитие.

Приоритет 1: Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.

Мярка 1.1: Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултури

Мярка 1.2: Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.

Приоритет 2: Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство.

Мярка 2.1: Защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.

Мярка 2.2: Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Приоритет 3: Повишаване конкурентноспособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивостта, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.

Мярка 3.1: Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство.

Мярка 3.2: Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие, че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;

Мярка 3.3: Повишаване на конкурентноспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм.

Приоритет 4: Устойчиво развитие на МИРГ

Мярка 4.1: Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.

Мярка 4.2: Принос към текущите разходи на МИРГ.

2.4 Очаквани резултати

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по СМР	Брой	55	База данни на МИРГ
	Брой подадени заявления за подпомагане	Брой	55	База данни на МИРГ
	Стойност на подадените заявления (Публ. принос)	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
	Брой на одобрените заявления	Брой	55	Протоколи от заседания на комисията за избор, база данни на МИРГ
	Стойност на одобрените заявления (Публ. принос)	Евро	4 003 000	Протоколи от заседания на комисията за избор, база даннина МИРГ
	Брой на сключените	Брой	55	База данни на МИРГ

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

договори			
Стойност на сключените договори (Публ. принос)	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
Брой на подадените искания за плащане	Брой	100	База данни на МИРГ
Одобрени искания за плащане	% от общо подадените	100	База данни на МИРГ
Стойност на одобрените искания за плащане (Публ. принос)	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
Успешно приключили проекти	Брой	55	База данни на МИРГ
Стойност на успешно приключилите проекти (Публ. принос)	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
Целеви бенефициенти млади хора (до 40 г.)	% от всички бенефициенти	20 %	База данни на МИРГ
Целеви бенефициенти жени	% от всички бенефициенти	20 %	База данни на МИРГ
консултации, организирани или осъществени от МИРГ	Брой	100	Отчети на МИРГ

Заложените индикатори за резултат са описани в описанието на мерките в т. 8

3. Изграждане на партньорство и разработване на стратегията

3.1 Мотиви за създаването на МИРГ на територията на рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен

Рибарската област Бяла, Долни чифлик и Аврен има да решава редица проблеми и да извърви дълъг път, за да достигне нивото и качеството на живот в подобни региони в развитите западно-европейски държави. Едни от най-големите проблеми са: остарялата или липсваща инфраструктура, неразвити комуникационни и информационни услуги, слабо развитата икономика, липсата на капацитет, ниската предприемаческа активност, възстановяване от негативните последствия след световната икономическа криза, които се отразяват във всички сфери на живот. Сектор рибарство, който заедно със селското стопанство и туризма е основен за района поминък е слабо развит, изостанал,

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

неорганизиран и нуждаещ се от инвестиции. Липсват представителни браншови организации и гражданската активност за създаване на нови възможности за икономическо и личностно развитие е ниска.

Гражданският сектор е слабо развит, с изключение на няколко по-големи организации с нестопанска цел в общинските центрове.

Изброените проблеми са най-характерни за най-дребните икономически субекти и представители на обществото като цяло.

Възможностите за получаване на финансиране по европейски програми и проекти в голямата си част е за мащабни проекти с големи изисквания за оборотни финансови средства, капацитет, планиране и подготовка. Също така мерките се обявяват централизирано „отгоре“, което не винаги съвпада с конкретните потребности и нужди на бенифициентите. Това са бариери за малките, по-слаби обществени звена да участват пълноценно в икономическия живот, да се развиват и да бъдат конкурентноспособни.

Възможността за създаване на МИРГ и изпълнението на местна стратегия за развитие е уникален шанс за справяне с голяма част от тези проблеми, защото:

- МИРГ идентифицира слабостите и силните страни на територията и предлага стратегия за устойчиво развитие, чрез която слабостите да се неутрализират и силните страни да се превърнат в движеща сила за развитие на региона;
- МИРГ е изградена и функционира на база подхода „отдолу-нагоре“, което е гаранция, че възможности за инвестиции и финансиране максимално ще съответстват на нуждите и интересите на местните хора.
- МИРГ се основава на публично-частно партньорство, в което участници са: публичният сектор, бизнесът, неправителствените организации и гражданите, като целите и дейностите по стратегията се определят с помощта на активен диалог и консултиране между трите сектора;
- Чрез дейността си МИРГ цели да организира местните хора, да изгради местен капацитет за подготовка на проекти по ОПРСР, да възпита предприемчивост и култура сред представителите на сектор Рибарство и всички други, което ще доведе до устойчивото развитие на територията чрез диверсификация на икономическите дейности;
- МИРГ поощрява иновациите, намирането на нови форми за използване на местните ресурси, за изработване на продукти с добавена стойности с цел преодоляване на проблемите на слабо развитите райони на територията на МИРГ;
- МИРГ цели развитието на рибарската област като цяло, като предоставя изключително разнообразни възможности за инициатива във всички обществени области с акцент върху сектор Рибарство.
- Съществуват условия, голям интерес и ентусиазъм от страна на местните общности за създаването на МИРГ и реализирането на местна стратегия за развитие;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Всичко това прави МИРГ изключително ценна за рибарската област. МИРГ е шанс за институционализиране на „местния интерес“ и гаранция за устойчиво развитие на рибарската област и модернизиране на сектор Рибарство. МИРГ е организация, която знае най-добре местните проблеми и предлага конкретни възможности за решаването им. МИРГ се ползва с голямо доверие и авторитет на местно ниво, защото репрезентира всички заинтересовани страни.

3.2 Заявяване на интерес за регистриране на МИРГ

През месец април 2011 г. са проведени общо 3 срещи на представители от всички сектори – публичния, частния и доброволческия. Проведени са дискусии относно сформирването на МИРГ на територията на рибарска област Бяла-Долни чифлик-Аврен.

Всички участници в срещите подкрепят мнението, че е от изключително значение за региона сформирването на Местна инициативна рибарска група, като групата бъде сформирана на територията на общините Бяла, Долни чифлик и Аврен с водещ партньор Община Бяла.

Първоначалните партньори определени да подпишат декларацията за интерес са 11 на брой в следния състав: 3 Общини, 3 сдружения с нестопанска цел, 1 фирма от сектор Рибарство и 4 физически лица. Както на този етап, така и в МИРГ относителният дял на представителите на Гражданското общество е най-голям сред партньорите.

Подготвена е нужната документация, включваща: кратко описание на рибарската област (териториален обхват, брой на населението, социално-икономически профил, основен поминък, интегритет на района); кратък анализ на сектор Рибарство (значение и роля на риболова и потенциала за развитието му, описание на основните проблеми и заплахи, включително проблемите на околната среда и възможен ефект, оценка доколко промените в сектор „Рибарство“ са засегнали рибарската област и наличие на критична маса). Освен това още в декларацията са дефинирани мотивите за създаване на РО, индикативните цели и приоритети, които си поставя бъдещата МИРГ, идентифицирани са партньорите и накратко е обяснена тяхната роля в процеса на структуриране на групата. Представена е индикативна работна програма и план за действие, с разпределени във времето отговорности на партньорите. Програмата и планът за действие са съобразени с изискванията на НАРЕДБА № 15 от 21.05.2010 г. на МЗХ.

Декларацията за интерес е внесена за оценка и по-късно одобрена от ИАРА.

3.3 Изграждане на капацитет

Със заповед РД-400/09.06.2011 г на изпълнителния директор на ИАРА официално стартира етапът на изграждане на капацитет на потенциална местна рибарска група Бяла-Долни чифлик-Аврен.

Изграждането на капацитет реално започна с участие на експерти от Община Бяла на срещи с ИАРА и обучение през август 2010 г.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

През месец юли 2011 г. е сключен договор с експерт по разработване на стратегията. Беше сформиран екип, който да организира и координира дейностите в рамките на етапа на изграждане на капацитет.

От самото начало бяха ангажирани всички партньори изразили интерес за създаване на МИРГ и голям брой представители на местната общност.

Беше направена информационна кампания, която включваше отпечатване и разпространение на 500 бр. листовки, поставяне на съобщения на ключови публични места в трите общини (общински администрации, търговски обекти и др.) и публикации на интернет. Беше разпространена информация относно процеса за създаване на МИРГ.

С всички заинтересовани страни, които проявиха интерес и такива, които бяха поканени да участват първоначално бяха проведени 6 срещи:

- 3 информационни срещи (на територията на всяка една от общините)
- 3 кръгли маси (на територията на всяка една от общините)

В срещите участваха над 50 души и участниците бяха запознати подробно с възможностите, които дава мярка 4.1. "Развитие на рибарските области", подмярка 4.1.A. "Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на текущите разходи на рибарските групи" по Приоритетна ос № 4 "Устойчиво развитие на рибарските области" от Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство" 2007-2013 г. и как те да се реализират на територията на рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен. Както на информационните срещи, така и на кръглите маси бяха проведени дискусии, на които съвместно бяха обсъдени предимствата и проблемите на рибарската област, перспективи, идеи и мерки, които да залегнат, като стратегически в плановия документ и да се оформят като приоритетни за дейността на МИРГ и стратегията като цяло. Всяка една от срещите и семинарите, приключваха с извършване на фокус групи в рамките, на които участниците бяха анкетирани по въпроси, чиито отговори бяха нужни за дефинирането на ситуацията в рибарската област и конкретните мерки за подобряването ѝ, които да залегнат в стратегията.

Проведоха се и много индивидуални консултации с представители на всички обществени групи на територията на РО. На срещите се обсъждаха конкретни идеи за проекти, с които да се кандидатства за финансиране при изпълнение на стратегията. Освен това се коментираха и следните теми: участие на заинтересованите страни в сдружението; свикване на учредителното събрание; описание на дейностите в рамките на мерките и др.;

Едновременно с провеждането на срещите с местните общности бяха направени обстойни проучвания и сондиране на общественото мнение, както и задълбочен преглед и анализ на ресурсната обезпеченост и потенциала на територията, на културно-историческото и архитектурно наследство, битовите и културните традиции на населението. Обследвано е състоянието на материалната база, техническата обезпеченост и технологично ниво, степента на конкурентноспособност на местните фирми, както и са анализирани наличните човешки ресурси на територията и тенденциите в демографските процеси.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Въз основа на събраната информация от проучването и анализа, проведените семинари, както и от общинските администрации, беше разработена основа за стратегията за местно развитие, която включваше целите и приоритети за развитие на рибарската област, както и потенциални мерки, чрез които те ще бъдат постигнати.

На 21 юли 2011 г. в гр. Бяла беше проведено учредително събрание на МИРГ на територията на рибарска област Бяла–Долни чифлик– Аврен. Беше учредено сдружение с нестопанска цел МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН. Общото събрание утвърди предложените цели и приоритети за развитие на територията, както и общата финансова рамка за Местната стратегия за развитие на рибарска област Бяла-Долни чифлик-Аврен. На членовете на ОС бяха представени и потенциалните мерки за постигане на целите и приоритетите на МСР. Събранието делегира правомощия на УС за определяне на конкретните мерки и детайлна финансова рамка /бюджет по мерки/ на Местната стратегия за развитие на рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен.

Непосредствено след учредителното събрание с всички учредители беше проведен семинар, на който бяха презентирани резултатите от досегашните срещи и беше подробно обсъден Анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите за местно развитие (SWOT анализ), като бяха обменени идеи и обсъдени конкретните мерки, които да залегнат в стратегията.

Стратегията беше разработена, като в целия период на работа бяха провеждани консултации със заинтересованите страни. Най-активни в работата бяха членовете на УС на МИРГ, които репрезентираха всички обществени групи в РО (публичен, частен и доброволчески сектор).

Информацията за създаването на МИРГ и разработването на стратегия много бързо се разпространи из всички части на РО, като хората живо се интересуваха и питаха за подробности, както и изявяваха желание да помагат и участват в работата. Процесът по създаване на МИРГ мотивира местни групи да активират дейността на свои учредени преди организации със затихнали функции или да регистрират по надлежния ред организации с неуредени регистрации след учредяването им с цел на по-късен етап да се включат в МИРГ.

След като УС на МИРГ одобри изработената стратегия, тя беше приета и на общо събрание, което се проведе на 5.09.2011 г. В рамките на общото събрание стратегията беше обсъдена и дискутирана подробно.

Общо в етапа за изграждане на капацитет бяха проведени 8 организирани срещи (3 информационни срещи, 4 кръгли маси, 1 семинар) и десетки индивидуални разговори и дискусии с преставители на заинтересованите страни.

Със заповед РД-570/12.09.2011 г на изпълнителния директор на ИАРА официално беше финализиран етапът на изграждане на капацитет на потенциална местна рибарска група Бяла-Долни чифлик-Аврен.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

3.4 Разработване на стратегията

Стратегията беше изготвена, като беше използван подхода „отдолу-нагоре“. Получаването на данни относно конкретните проблеми в рибарската област, данни за анализ на ситуацията и нови идеи които да бъдат заложени в стратегията стана на срещите, фокус групите и семинара, реализирани в етапа на изграждане на капацитет.

Беше поддържан непрекъснат контакт и обратна връзка с всички заинтересовани страни, с които се извършваха консултации и обсъждания.

Беше получена помощ и консултации от представители на ИАРА, които всячески спомагаха с идеи и важни съвети целия процес по изготвянето на стратегията. Важна беше помощта и опита на вече признатите МИРГ - „извървели вече този път“.

Бяха използвани следните методологични похвати:

- срещи на територията на трите общини
- срещи с представители на всички обществени групи – поканени и който желае
- извършване на фокус групи, след почти всяка среща
- набиране на проектни идеи сред рибарите, бизнеса, НПО и публичната администрация
- проведени анкети с представители на всички сектори
- съгласуване на визията, целите, приоритетите и мерките
- консултиране и срещи с представители на ИАРА на регионално и национално ниво
- консултиране с вече признати МИРГ

Основни принципи залегнали в стратегията:

- Постигане на съгласувана визия, приоритети и проектни идеи по подхода „отдолу-нагоре“;
- Разбиране и организиране за общ подход за развитие на рибарската област;
- Консултиране и съгласуване с всички социални групи и местни общности;
- Местната публична власт координира, но не е водеща;
- Използване на експертна помощ
- Използване на чужд опит
- Прозрачност
- Достъпна и навременна информация

Етапи при разработване на стратегията за местно развитие:

- Описание и анализ на рибарската област въз основа на информация от официални данни и документи;
- Анализ на база информация получена от представители на рибарската област в срещи и фокус групи;
- Разработване на визия, приоритети, цели и мерки на стратегията, съгласувани с всички заинтересовани страни;
- Разработване на индикативен финансов план за програмата и мерките и съгласуване.
- Определяне на подходяща структура на МИРГ, отговорности, процес на взимане на решения, принципи на работа в МИРГ и др.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Обсъждане и приемане на стратегията на общо събрание на МИРГ.

3.5 Структура на МИРГ и начин на управление

МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на общественнополезна дейност, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Седалището и адресът на управление на сдружението е в гр. Бяла, обл. Варна, ул. „Андрей Премянов” №29.

Сдружението е независима и доброволна организация на представители на местната власт, стопанския и неправителствения сектор от територията на общините Бяла, Долни чифлик и Аврен, създадена като публично-частно партньорство.

Сдружението е учредено след множество проведени съвместни срещи, семинари и обучения на представители на местната власт, представители на сектор „Рибарство”, бизнеса и гражданското общество в рибарската област Бяла-Долни чифлик-Аврен.

В своята дейност МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН се ръководи от устав, който урежда: основните устройствени правила на сдружението; организацията на дейността му; неговите принципи, предмет на дейност, задачи, цели и средства за постигането им, правата, задълженията и отговорността на членовете му и на органите за управление, при осъществяването на дейността им в обществена полза.

Оперативната дейност се осъществява в съответствие с правила и ред за осъществяване на общественнополезна дейност и вътрешни правила.

В състава на МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН влизат 32 члена:

- 3-те Общински администрации Бяла, Долни чифлик и Аврен, представлявани от упълномощени от съответните общински съвети лица;
- 2 сдружения с нестопанска цел (1 рибарско сдружение и 1 занимаващо се предимно с иновации и информационни технологии);
- 3 фирми (1 занимаваща се с риболов и аквакултури, 1 търговска и 1 туристическа);
- 24 физически лица (13 рибари и 11 представители на широк кръг обществени групи и професии);

Всички членове на сдружението са със постоянен адрес на територията на РО.

В сдружението на следващ етап ще бъдат включени още 1 голямо рибарско сдружение (невключено на този етап заради неуредени документи, но в процес на регистрация) и други заявили желание.

Общото събрание е върховен орган на Сдружението и се състои от всички негови членове.

Управителният орган на сдружението е Управителен съвет от **7 члена**, от които един председател. Управителният съвет е съставен от представителите на трите общински администрации, представители на 2 сдружения с нестопанска цел, 1 фирма с предмет

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

на дейност риболов и аквакултури и едно физическо лице (работещ в частна фирма и занимаващ се с риболов).

Сдружение МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН се ръководи от решенията на Общото събрание, които се изпълняват от Управителен съвет. Основните права и задължения на членовете и Управителния съвет са разписани в Устава на сдружението.

При одобрение на МИРГ и стратегията за местно развитие от ИАРА към рибарската група ще бъде назначен експертен екип, който ще работи за осигуряване и координиране изпълнението на всички функции на МИРГ и прилагането на процедурите за изпълнение на местната стратегия. Екипът ще се състои от 3-ма членове: Управител, Координатор и Технически сътрудник, които ще бъдат подпомагани и от външни експерти в сферата на счетоводството, правно консултиране, организационно функциониране и реализиране на специфични функции.

Организационната структура на МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА РИБАРСКА ГРУПА БЪЛГАРСКИ ЧЕРНОМОРСКИ СГОВОР БЯЛА–ДОЛНИ ЧИФЛИК-АВРЕН е:

Фигура 1: Организационна структура на МИРГ

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Във всеки общински център ще има офис, като централният офис е разположен в гр. Бяла, предоставен е от Община Бяла и функционира. Екипът ще работи по предварително обявен график и работно време по начин, чрез който да се покриват нуждите на цялата рибарска област. Така ще се осигури достъп и улеснена комуникация със заинтересованите страни и в трите общини.

Управителят отговаря за дейността на екипа, изпълнява насоките и решенията на управителния съвет и се отчита пред него. За изпълнението на местната стратегия за развитие сдружението ще създава допълнителни временни и постоянни структури.

Експертният екип ще извършва/организира следните дейности:

1. Обработка и административна и техническа оценка на проектните предложения на кандидатите за получаване на безвъзмездна финансова помощ;
2. Осъществяване дейности по разпространение на информация и популяризиране на местната стратегия за развитие;
3. Изготвяне на доклади до ИАРА за отчитане на дейността на МИРГ;
4. Осигуряване ефективно администриране на всички дейности, подкрепяни от МИРГ;

Експертният екип се назначава от управителния съвет на МИРГ, като управителят, координаторът и техн. сътрудник могат да не са членове на сдружението.

Управителят на Местната инициативна рибарска група (МИРГ) е ключова за реализиране на Стратегията за местно развитие (СМР) и за подобряване качеството на живот на територията на МИРГ. От опита и професионалните умения на Управителя да управлява проекти и хора зависи в голяма степен ефективното и качествено изпълнение на СМР. Управителят ръководи, организира, координира и контролира изпълнението на СМР. Управителят изпълнява решенията на Управителния съвет и работи, както с целия Управителен съвет, така и пряко с председателя на УС. Управителят се отчита на УС периодично.

Координаторът подпомага работата на Управителя на Местната инициативна рибарска група (МИРГ). Координаторът по прилагане на СМР координира целия процес по избор на проекти, следи за качествено изпълнение на проектите.

Техническият сътрудник на МИРГ отговаря за организацията на офиса на МИРГ, подпомага технически и организационно работата на Управителя, на координатора и на УС на МИРГ.

Преките задължения и отговорности на експертния екип (Управител, Координатор и Технически сътрудник) ще бъдат разработени след одобряване на МИРГ от ИАРА.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

4. Характеристика на рибарска област Бяла, Долни чифлик и Аврен

4.1 Географско положение

Рибарската област включва 3 общини – Бяла, Долни чифлик и Аврен с обща територия от около 1029,2 км². Трите общини разположени в съседство се намират в североизточен район за планиране с център Варна.

Община Бяла се простира върху площ от 162 км² и е разположена в централната част на българското Черноморско крайбрежие. На север и северозапад граничи с община Долни чифлик, на юг и югозапад с община Несебър (Бургаска област), на изток граничи с Черно море. Общината включва 6 населени места: гр. Бяла, с. Горица, с. Дюлино, с. Господиново, с. Попович и с. Самотино. Административен център на общината е гр. Бяла, който се намира почти на равно отстояние от двата областни града – Варна (50 км.) и Бургас (70 км.).

Фигура 2: Карта РО Бяла –Долни чифлик - Аврен

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

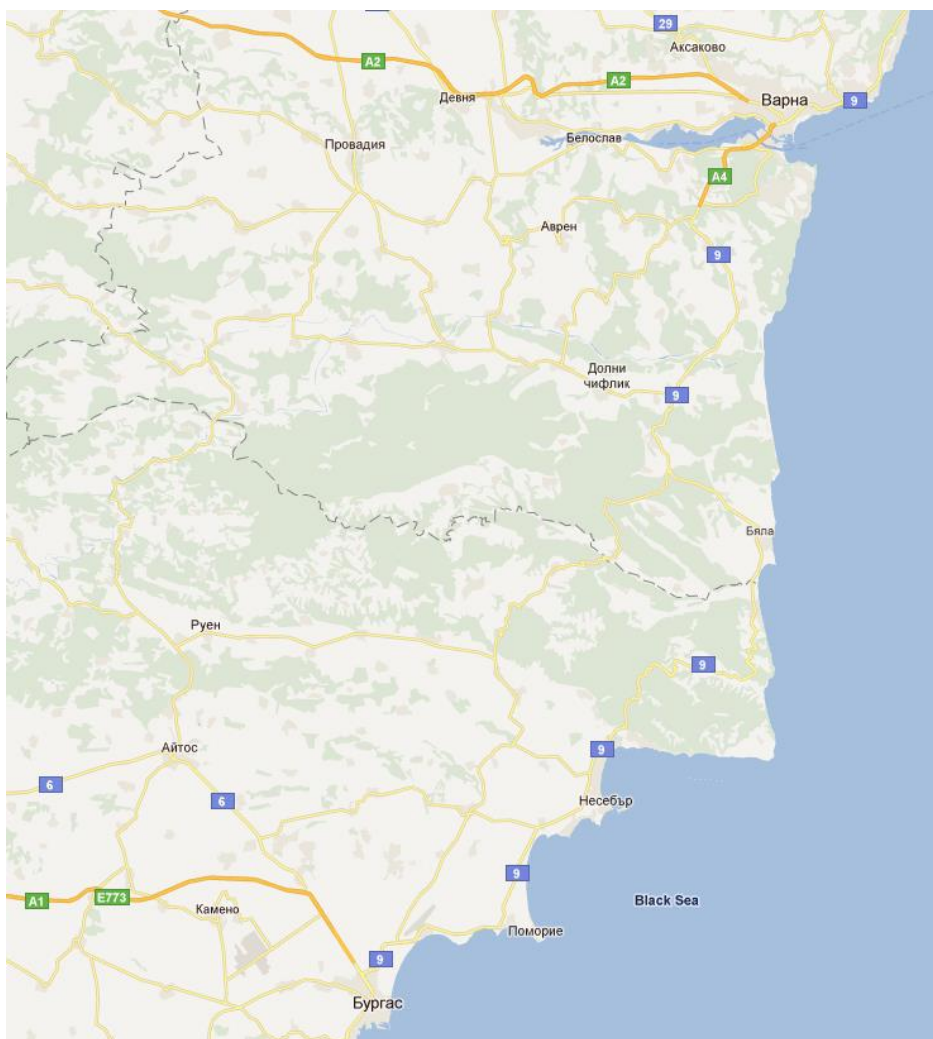
Община Долни чифлик се намира в Североизточна България, в подножието на Източна Стара планина разположена по поречието на р. Камчия. На изток общината граничи с Черно море, на запад с община Дългопол, на север с община Аврен, североизток с община Провадия, а на юг с общините Бяла, Несебър и Поморие.

Център на Общината е град Долни чифлик. Намира се в област с административен център Варна. Община Долни чифлик включва 17 населени места /1 град и 16 села/: гр. Долни чифлик, с. Булаир, с. Бълдарево, с. Венелин, с. Голица, с. Горен чифлик, с. Гроздьово, с. Детелина, с. Кривини, с. Нова шипка, с. Ново оряхово, с. Пчелник, с. Рудник, с. Солник, с. Старо Оряхово, с. Шкорпиловци, с. Юнец. Общата площ на общината е 487,2 кв. км, която представлява 13% от територията на област Варна и я нарежда на трето място по територия във Варненска област.

Община Аврен се намира в централната част на Варненска област и заема площ от 380 кв.км. Съседни общини са Варна, Белослав и Девня – на север, Провадия – на запад и Долни Чифлик – на юг. На изток общината има излаз на Черно море, като бреговата ивица е с дължина около 20 км.

Общината се състои от 17 села: Аврен, Бенковкси, Приселци, Синдел, Дъбравино, Садово, Близнаци, Китка, Круша, Тръстиково, Царевци, Казашка река, Равна гора, Болярци, Юнак, Добри дол, Здравец.

Транспортната достъпност на територията на РО виз. *Фигура 3.*

Фигура 3: Транспортна достъпност на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

4.2 Демографска характеристика

Общо на територията на рибарската област по постоянен адрес са регистрирани 31 830 души – по преброяване от НСИ, а по настоящ адрес 32 174 (виз. Таблица 1) те са разпределени в 40 населени места, като следва:

- Община Бяла - 3 256/ 3 826 (постоянен/настоящ адрес) души в 6 населени места;
- Община Долни чифлик – 20 458 / 19 228 (постоянен/настоящ адрес) души в 17 населени места;
- Община Аврен – 7 803 /9 120 (постоянен/настоящ адрес) души в 17 населени места;

Таблица 1: Таблица на населението по настоящ адрес, възраст и пол (изт. ЕСГРАОН)

Община/РО	Общо	Мъже	Жени	<7	7<>13	14<>17	18<>59 жени	18<>62 мъже	>60 жени	>63 мъже
Бяла	3826	1989	1837	261	188	117	1005	1326	548	381
Долни чифлик	19228	9479	9749	1721	1562	938	5414	6013	2196	1384
Аврен	9120	4564	4556	642	593	367	2190	2640	1575	1110
Рибарска област	32174	16032	16142	2624	2343	1422	8609	9979	4319	2875

Анализът показва, че броят на жените и мъжете е почти равен, което може да се счита като предимство на рибарската област. Неуместно е да се правят изводи за разликите между населението в градовете и селата, защото главния център на община Аврен е село за разлика от тези в община Бяла и Долни чифлик и по принцип районът на рибарската област е селски, като за повечето населени места важат подобни характеристики. Характерно е постепенното обезлюдяване на по-малките села, причинено от отрицателния прираст и миграционни процеси.

Миграцията се характеризира с механичен прираст -58, като при жените прирата е -75 а при мъжете +17.

Броят на живущите на територията на трите общини, по години за периода 2004 - 2010 г. е сравнително постоянен.

Таблица 2: Таблица на броя на населението в периода 2004-2010 год. по данни на НСИ

ОБЩИНА/ГОД.	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Аврен	9001	9074	9012	9064	8952	9089	9039
Бяла	3315	3349	3355	3780	3756	3729	3650
Долни чифлик	19547	19534	19527	19354	19378	19316	19141
Общо:	31863	31957	31894	32198	32086	32134	31830

Естественят прираст на населението е отрицателен: -246 души за 2010 г. за територията на цялата рибарска обласст, което е 0,76% от цялото население по настоящ адрес.

Населението в трудоспособна възраст е 18 331 души (Бяла - 1929 души, Долни чифлик- 11787 души, Аврен – 4 615 души), което е близо 60% от населението.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

4.3 Екология

Най-важните елементи характеризиращи екологията в РО са морето, горите и обработваемите земи.

Рибарската област попада в умерено-континенталната климатична подобласт и преходно континенталната климатична област.

Климатичният район на централното Черноморие се характеризира със сравнително по-високи средногодишни и сезонни температури, по-кратки периоди на заснежаване, по-ниски средногодишни суми на валежите. Средната годишна температура е 11,5°C. Зимата е мека, лятото е слънчево и топло. Пролетта настъпва по-късно поради влиянието на морето. Есента е по-топла от пролетта с около 2 до 5°. Засушаванията през топлия сезон нанасят щети на селското стопанство.

Термичните условия на района благоприятстват развитието на селскостопанските култури, включително и на някои по-топлолюбиви. Морската вода (с температура през лятото до около 25°), плажните ивици и климатът благоприятстват развитието на икономически дейности в сферата на туризма, лечението и отдиха.

Бяла

Територията на община Бяла попада в старопланинската част на българското Черноморско крайбрежие.

Съвременният релеф на община Бяла може да се характеризира като хълмист. В западната и северната част на общината попадат източните склонове на Камчийска планина. Тези склонове се спускат плавно към морето с наклон от 2 до 5%. Средната надморска височина на територията на общината е 150 м.

Зонирането на територията на общината по отношение на характеристиката на релефа показва, че се очертават три зони, съобразени с изискванията за разработване на териториалноустройствения план - брегова линия, крайбрежна зона и вътрешна зона.

Бреговата линия се характеризира със слаба разчлененост. В северната ѝ част се намира слабо вдадения навътре в морето Черни нос, а на юг: по-слабо изразените Изсипания нос и нос Канарата. Като цяло бреговата линия се характеризира със стръмни откоси. На юг от Бели нос до град Бяла брегът е стръмен и скалист, като бреговата линия съвпада плавно с бреговата ивица.

Характерните особености на климата, валидни за Черноморската климатична област, са умерено континентален и преходноконтинентален с подчертано черноморско влияние. Средногодишната температура на въздуха в община Бяла е около 11,5°-12,0°.

По обща оценка територията на община Бяла е бедна на питейни води и не може да разчита на собствени водоизточници за задоволяване на потребностите си от питейна вода, което налага почти изцяло външно водоснабдяване от съседни общини.

Крайбрежието на област Варна е с ясно изразени стари и съвременни абразионни, свлачищно - абразионни, свлачищни и акумулационни форми. На територията на Варненска област са регистрирани едни от най-големите древни и съвременни свлачищни процеси. Те обхващат почти цялата крайбрежна зона, включително южно от

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Варна (Галата, Фичоза, Сакама дере, Паша дере, Родни балкани, Камчия – къмпинг “Романтика”, Бяла).

Територията на община Бяла е добре проучена в геоложко отношение. В резултат е установено, че тя е бедна на полезни изкопаеми. В землището на село Горица (в района на Карадере), в близост до морския бряг е установено находище на манганови орудявания. По съдържание на манган, както и по състав, те са сходни с тези от находищата, разкрити на територията на община Долни Чифлик.

В община Бяла се намират две защитени територии:

- Природната забележителност "Белите скали"¹ с обща площ 14,2 ха, намираща се в землище на град Бяла;
- Защитена местност с наименование "Горска барака"² с обща площ 93,4 ха, намираща се в землището на село Господиново;

Природната забележителност “Белите скали” представлява непрекъснат скален геоложки профил с геохронологка граница Креда- Терциер и съпътстваща я иридиево-редкоментална аномалия. Това е първата Креда - Терциер граница в България и по думите на проф. Прайзингер /ръководител на експедицията по разкриването им/, те са буквално на “една ръка” разстояние. Бяла е четвъртото място в света, където са открити следи за гигантския космически катаклизъм на границата Креда - Терциер, довел до края на ерата на динозаврите и дал шанс за развитието на бозайниците.

В границите на природната забележителност са забранени всякакво строителство, разкриване на кариери и геологопроучвателни и добивни работи, алпинизъм, нарушаване целостта на скалните образувания и всякакви други дейности, които могат да нарушат тяхното естествено състояние или да намалят естетическата им стойност.

Белите скали се намират на бреговата линия, като са достъпни от страна на плажовата ивица. Демонстрационен център “Белите скали” е изграден през 2001 година по проект на Сдружение “Приатели на Бяла”, благодарение на Клуб “Отворено общество”- град Варна, чрез финансиране по Програма “Демократична мрежа” на Американската агенция за международно развитие и Института за Устойчиви общности. Целта на този център е да представи природната забележителност Белите скали в град Бяла.

Общоевропейската мрежа НАТУРА2000 обхваща почти цялата територия на община Бяла.

Горските територии заемат най-голяма част от територията на общината – 8956,6 ха или 55,3% от общата територия.

Обработваемата земя на територията на община Бяла е 5574,2 ха.

¹ Заповед № РД-486 от 17.04.2003 г. за обявяване на природна забележителност "Белите скали" Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 48 от 23.05.2003 г.

² Заповед № РД-820 от 23.08.2002 г. за прекатегоризиране природна забележителност "Вековна благуново-горуново-буково семенна гора", землище на село Господиново, община Бяла, област Варна в защитена местност с наименование "Горска барака"

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Долни чифлик

Релефът на общината с преобладаващо невисоки наклони е благоприятен за развитието на земеделска дейност, гражданско и промишлено строителство. Пясъчно-плажната ивица при устието на р. Камчия и Фъндаклийска е най-дългата на Българското черноморско крайбрежие. Микроклиматичните особености на бреговата зона разрешават продължителен курортен сезон. Климатът е умереноконтинентален със средна годишна температура в диапазона от 11-12.5 градуса, като намаляват от морето в посока към вътрешността на общината. Почвите на по-голямата част от територията на общината са черноземни, а в планинската част ливадни почви. Съгласно ерозионната карта на България, районът на Долни чифлик е категоризиран като район с неерозирани почви. Няма данни за депонирани токсични отпадъци, които да причиняват трайни значителни влошавания на почвите. Водните ресурси включват повърхностните и подпочвени води. Те имат изключително голямо битово и стопанско значение. Фактът, че общината е разположена по поречието на р. Камчия обяснява дълбочината на подпочвените води /6-12м/, които се използват за собствени водоизточници и за промишлени нужди. На територията на общината са разположени 4 язовира, които са с местно значение.

Термални минерални води са разкрити в източната част на общината в района на с. Шкорпиловци до местността “Пода”, както и в местността “Ботево” до гр. Долни чифлик. Водата съдържа минерали с промишлено и балнеоложко значение. Макар и с добри балнеоклиматични показания водите не се използват за балнеолечение.

В най-северната част на общината са установени черноземи с почвени видове типични, излужени и карбонатни черноземи. Те се съчетават в комплекс със сиви горски почви, на юг те преминават в ливадни почви. За Камчийската низина е характерно преобладаването на алувиално ливадните почви.

Полезните изкопаеми са природен ресурс с потенциално значение за развитието на промишлеността в общината. Долночифлишката газонефтена област се оценява като широкоперспективна по отношение на запаси от нефт и газ. През последните години са правени изследвания в акваторията на шелфа за разкриване на нефт и газ от български и чуждестранни фирми.

На местата на сушата около с. Ново Оряхово и с. Шкорпиловци са установени газопреливания.

Няма наличие на рудни изкопаеми, освен мангановите руди при с. Рудник, които не се експлоатират поради ниското съдържание на манган.

Геоложките особености са обусловили наличието на находища на строителни материали на територията ѝ : пясъци, чакъли за бетон, глини и мергели за тухли.

С промишлено значение са находищата на: глини за тухли и керемиди при с. Гроздьово; мергели за тухли и керемиди в землището на с. Гроздьово; пясъци при с. Старо Оряхово. Кариери за баластрени материали има разкрити по коритото на р. Елешница, р. Армера, р. Луда Камчия, над с. Горен чифлик. Кариери за камък има в селата Голица, Булаир, Бърдарево, южно от гр. Долни чифлик. Кариери за глина има по терасата на р. Камчия, до с. Горен чифлик в участъка «Лонгоза», край с. Гроздьово и в

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

с. Пчелник – местността «Балтата». По-малки находища на пясък има край селата Нова шипка по долината на р. Камчия, с. Шкорпиловци, и с. Детелина.

В територията на общината изцяло се включва Държавна дивечовъдна станция “Шерба” с. Горен чифлик и горско стопанство с. Старо Оряхово. Горските системи в резерват “Камчия” са нарушени поради обезводняване и засоляване на подпочвените води, довели до изменение на флората и фауната.

Общата площ на защитените територии е 1807, 4 ха. Те са общо 20 бр., от които : Резервати – 3 броя, защитени местности – 2 броя, природни забележителности – 3 бр. и исторически места – 12 броя.

Най-строг режим на охрана са резерватите: “Камчия”, “Вълчи преход” и “Киров дол”.

- Резерват “Камчия” е с площ 842,1 ха и се намира в землището на селата Ново Оряхово, Старо Оряхово и Близнаци от община Аврен. Тази екосистема има уникален характер, който произтича от състава на горската растителност – полски ясен, бряст, шест вида дървовидни лиани и седем вида тревисти лиани. Най-характерната особеност на лонгозната гора са периодичните заливания, свързани с изменението нивото на р. Камчия. Защитени видове растения са блатното кокиче, бял оман, благун, дъб, бук и габър. Река Камчия се обитава от 39 вида риба, от които 31 постоянни и 8 временни обитатели навлизащи от морето. На територията на резервата са установени 258 вида птици, което съставлява 66% от общото установените в България видове. Поради голямото си природозащитно, екологично и научнопрактическо значение резерват “Камчия” получава международно признание през 1977 г. когато е включен в световната мрежа от биосферни резервати в рамките на програмата “Човек и биосфера” на ЮНЕСКО за опазване на най-представителните екосистеми на планетата.

- Поддържан резерват “Киров дол” е с площ 51,5 ха. Намира се в землището на с. Солник. Заема обширна горска площ – типични коренни блатуново-церово-букови гори, разпространени масово на Балканския полуостров през миналото и значително намалели през XX век. Горите в резервата са запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е труднодостъпен за автомобилен транспорт.

- Поддържан резерват “Вълчи преход” е с площ 43,9 ха. Намира се северно от село Голица. Заема обширни гори – типични буково-дъбови, буково-блатунови и блатуново-габъррови гори, възрастни, от естествен произход, с растителност в отлично състояние. Горите на резервата са изцяло запазени от антропогенно въздействие. Резерватът е недостъпен за автомобилен транспорт – до него се стига по горск път.

- Защитена местност “Камчийски пясъци” е с площ 372,6 ха. Намира се в землището на селата Ново Оряхово и Шкорпиловци. Представлява обширна територия, заета от гора, влажни солини азмаци и пясъчна ивица /пясъчни дюни и пясъчен плаж/, граничещи с морето. Защитената зона изпълнява ролята на естествена буферна зона на резерват “Камчия”. Местообитание е на редки и застрашени видове от фауната: балканска чесновница, смок мишкар, пъстър кълвач, зелен кълвач и др. По време на миграция могат да се наблюдават ята от щъркели, пеликани, лебеди, корморани и др.. Твърде специфична и характерна е растителната покривка по плажната ивица, където се срещат редица тревни видове.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Защитена местност “Орлов камък” е с площ 0,4 ха. Намира се в землището на с. Горен чифлик. Представлява специфичен ландшафт с двустепенен водопад на р. Армера и височина на пада 3 метра.

Отчитайки голямото разнообразие на животински свят на територията на Общината предвиждаме съвместно с горското стопанство развитие на международния ловен туризъм.

Горските територии са 285331 ха, което е 58 % от общата територия на общината.

Земеделските територии в община Долни чифлик са 170080 дка, от тях обработваемата земя е 81,9 %, пасищата 9893 дка, горския фонд 285331 ха. Най-голям дял в обработваемата земя имат нивите 129307 дка, ливадите и пасищата 9893 дка и трайни насаждения 15510 дка.

Аврен

Релефът е равнинен, с надморска височина от 0 до 300 м и слабо разчленение. Общият наклон на терена е към юг. Долините на реките Камчия и Провадийска и заравненото Авренско плато са оформили два ясно изразени района – платовиден и долинен.

Климатът е типичен умерено континентален. Под влиянието на релефа и Черноморския басейн са се оформили три климатични микрорайона, всеки от които със своята специфика, а именно:

- Западен: обхваща поречието на р. Провадийска и се характеризира с топло лято и студена зима със сравнително устойчив снеговалеж;

- Източен: обхваща долината на р. Камчия. Характеризира се с мека зима, дълга и студена пролет, прохладно лято и топла есен;

- Централен: обхваща платото и има много ясно изразен континентален климат с по-силни ветрове и по-дълги периоди на застудявания.

Температура на въздуха: Средногодишната температура е 11.3° C, или по-ниска от тази за област Варна (12.8° C). Средномесечната температура има своя минимум през януари (0.1° C), а максимума е през юли (21.6° C). Максималните месечни температури варират от 4° C (януари) до 29° C (юли-август). Посочените данни говорят за сравнително мек климат, без отрицателни средномесечни температури.

Почвите се разпределят както следва: черноземни – 44%; сиви горски – 40%; ливадни – 11%; пясъци – 0.4%. Общо около 30% от почвите са ерозирали в по-голяма или по-малка степен.

За източната част на Авренското плато са характерни активно действащи свлачища с приръбов скален откос с максимална ширина 550 м и максимална височина 130 м. По десния бряг на р. Камчия също има опасност от възникване на свлачищни процеси. Районът южно от с. Дъбравино се характеризира с плитки подпочвени води.

На територията на общината има минерални водоизточници – край селата Царевци, Близнаци и Казашка река. До този момент те не са проучени и нямат стопанско значение.

Община Аврен може да се определи като бедна на полезни изкопаеми. Находища на сарматски варовици (Авренско плато) се използват за добив на облицовъчни

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

материали. Край Китка, Садово и Дъбравино се добиват инертни материали (пясък и чакъл) за строителството.

Най-голям интерес от растителните съобщества на територията на общината предизвиква Камчийската заливна гора, известна още като Лонгоза, която е най-обширната подобна гора в страната. Тя е характерна с многоетажна структура, наличие на множество увивни растения (лиани) и голямо растително и животинско разнообразие, което ѝ придава облика на тропическа гора, формирана в условията на умерения климат. Интересни са периодичните заливания, дължащи се на наличието на места, по-ниски от морското ниво, както и на образуваната от наноси „пясъчна коса“ в устието на реката.

Растителното разнообразие е голямо, особено в лонгозната гора по поречието на р. Камчия и блатата около нея. Тук се срещат общо 245 вида висши растения, между които 8 застрашени от изчезване – грудеста горва, лъскаволиста млечка, блатно кокиче, блатен телиптерис, северница, битински синчец и др. В останалата част на общината се срещат характерните за цялата страна билки – мащерка, жълт кантарион, лайка, бял бъз, черен бъз, глог, шипка и др. Тези лечебни растения не представляват сериозен стопански интерес, тъй като на територията на общината няма регистрирани пунктове за изкупуване съгласно Закона за лечебните растения.

Лонгоза е изключително богат и на животински видове. Тук се срещат 25 вида риби, седем от които са включени в националната Червена книга; 26 вида дребни бозайници, сред които най-интересни са видрата и кафявата горска полевка; 258 вида птици. 118 от установените видове птици са с неблагоприятен природозащитен статус в Европа, 32 от които гнездят. Сред редките видове са черният щъркел, малкият креслив орел, соколът орко, големият ястреб, осояда, както и седем от общо деветте вида кълвачи, разпространени в Европа.

Освен характерната за Лонгоза фауна, в близкото минало общината се е характеризирала с голямо дивечово разнообразие (сърни, елени, зайци, диви прасета, яребици, фазани, пъдпъдъци, бекаси). Днес част от тях са застрашени от изчезване в резултат на интереса, който представляват като обекти за лов.

Защитените територии представляват около 4% от територията на общината. Разположени са в източната ѝ част и са свързани с устието на р. Камчия и морското крайбрежие.

- Резерватът „Камчия“ има площ от 842 ха, разположен по двата бряга на реката. Първоначално създаден през 1951 г. на площ от 63 ха, територията му е разширявана два пъти – през 1962 и 1980 г. с цел запазване на редките и характерни животински видове и стабилизиране екосистемата на заливната гора. В началото на 80-те години резерватът е включен в списъка на биосферните резервати на ЮНЕСКО. Днес резерватът представлява компактна гора, доминирана от полския ясен, но се наблюдават и други горски формации (бряст, елша, габър). Много интересни са двата разлива на реката под морското ниво („азмаци“), както и цялостния облик на гората – не особено гъста, но трудно проходима поради наличието на множество увивни растения. В резервата е забранена всякаква човешка дейност, която би променила естествения му облик.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Буферна зона на резерват „Камчия“ – обявена е в началото на 80-те години и обхваща площ от 70 ха горски площи и 160 ха поземлен фонд. В зоната са ограничени дейностите, които могат да въздействат негативно върху резерватната площ – голи сечи, промишлен риболов, промишлено събиране на билки, гъби и цветя, движение на моторни лодки по реката, паркиране на МПС. Допуска се паша и традиционно ползване на земеделските земи.

- Защитена местност „Камчийски пясъци“ – обхваща крайбрежната пясъчна ивица и преходната зона между нея и заливната гора и има обща площ 373.6 ха. Тук са установени почти всички ендемитни растения, характерни само за Понтийската флора, а комплексът е включен в списъка на орнитологично важните места в Европа. Местността е едно от уникалните местообитания на черния щъркел и още над 20 вида прелетни и водоплаващи птици. Разрешено е ползването на плажната ивица от летовници, ограничено събиране на блатно кокиче и създаване на горски култури от характерни за района видове.

Общата площ на горите и земите от държавния горски фонд възлиза на 11 756 ха (11 136 ха и 620 ха незалесена площ), което съставлява около 31% от територията на общината.

Земеделските земи обхващат 213 547 дка, или 56.2% от общата територия на общината. Разпределението им по видове е както следва:

- Ниви: 58 419 дка, или 27.4 % от земеделските земи;
- Ливади и пасища: 12 984 дка, или 6 % от земеделските земи;
- Трайни насаждения: 3 575 дка, или 1.6 % от земеделските земи;
- Полски пътища: 6 751 дка, или 3% от земеделските земи.

Основен проблем свързан с екологията на рибарската област като цяло е липса на достатъчно общински средства за изпълнение на мероприятия по екологични програми, благоустрояване и поддържане на чистотата. Също така липсва система за редовно наблюдение и контрол на нивата на замърсяване на атмосферния въздух с прах и на шумово замърсяване, предизвикани от транспортна и строителна дейност. Не е решен и въпросът с отпадъците – липсват депа отговарящи на изискванията. Няма достатъчно пречиствателни съоръжения и канализация предимно в малките населени места.

Същевременно нивата на замърсяване на атмосферния въздух, водите и почвите са ниски, липсват големи промишлени замърсители и липсват сериозни стари замърсявания. Екологично чистия район е добра основа за развитието на основните икономически дейности – хотелиерство и ресторантьорство и селско стопанство.

4.4 Образование и културно-историческо наследство

Бяла

В гр. Бяла преобладава населението със средно образование, увеличава се делът на висшистите. В селата преобладава населението с начално и основно образование.

На територията на общината функционират 4 читалища: „Пробуда“ гр. Бяла, „В. Левски“ с. Господиново, „В. Левски“ с. Попович, „Х. Ботев“ с. Дюлоно – културни центрове в общината. Към тях са създадени танцови, певчески и театрални състави.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Музейни експозиции:

- Природо-научна експозиция „Белите скали“ – демонстрационен център гр. Бяла
- Етнографска експозиция
- Археологична експозиция – музей с изложени находки от византийска крепост (край н. „Свети Атанас“)

Паметници с национално значение:

- Римски път, старобългарски вал и митница при с. Дюлино
- Късноантична крепост – н. „Свети Атанас“ гр. Бяла
- Късноантична крепост – южно от село Дюлино
- Късноантична крепост – северно от село Самотино
- Хайдушка местност северно от гр. Бяла
- Укрепен вал на р. Двойница
- Храм „св. Параскева“ гр. Бяла
- Морски фар - „Свети Атанас“ гр. Бяла
- Параклис „св. Атанас“, определян като най-старото християнско селище в землището на гр. Бяла

Долни чифлик

Образователната мрежа на Община Долни чифлик включва 10 училища, разположени в различни райони. 9 от тези училища са общински, от тях едно СОУ, шест основни училища, две начални училища и професионална гимназия по селско стопанство.

В общината преобладава населението с начално и основно образование.

В община Долни чифлик реализират дейността си 16 Народни читалища, 15 културни клубове на пенсионерите. Към тях са изградени 64 самодейни колектива, в които участват близо 2000 самодейци.

Ежегодно в общината се организира преглед на художествената самодейност, традиционно се отбелязват 17 празника от народния календар – “Сурваки”, “Бабин ден”, Петлов ден” и др.

В библиотеките на общината има 91345 тома литература, разпределена в 16 библиотеки. Историческото наследство на града и общината се съхранява и експонира в Етнографската сбирка в гр. Д. чифлик.

Официалният празник на общината е 24 май, денят на славянската писменост и култура.

Исторически паметници:

- Късноантичен крепостен комплекс «Хемски порти». Останките от крепостта се намират между селата Булаир и Голица. Съоръжението е представлявало грандиозен комплекс от 3 крепости свързани с преградни стени и е служел за отбрана на Византийската империя от нашествията на северните племена. Предполага се, че е строен III-IV век.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Биосферният резерват „Камчия“ е част от световната мрежа биосферни резервати и е международно обявен обект на ЮНЕСКО.

Аврен

На територията на община Аврен функционират 7 училища, от които само едно СОУ в с. Синдел, 5 основни (в селата Аврен, Дъбравино, Приселци, Царевци и Тръстиково) и едно начално в с. Близнаци

Преобладава населението с основно образование.

На територията на общината функционират 15 читалища, които имат съществено значение за културния живот във всички населени места. Към читалищата са създадени 10 самодейни групи за изворен фолклор, 4 вокални групи, 6 детски танцови състава. Формациите редовно участват в ежегодните културни прояви както от общински, така и от регионален и национален мащаб.

Към повечето от читалищата (10 на брой) функционират библиотеки, които разполагат с книжен фонд от 2 000 до 13 000 тома, който обаче е остарял и се нуждае от обновяване, за да отговаря на актуалните потребности на населението.

На територията на община Аврен има 85 паметника на културата от регионално и местно значение, между които един манастир, 3 църкви, 2 джамии, 8 антични селища, 54 възрожденски къщи. Интерес представляват античните селища и могилените некрополи край селата Бенковски и Болярци, средновековния скален манастир „Кешишлик“ и средновековната крепост „Петрич кале“ – национален паметник на културата (с.Аврен), къщата-музей „Йордан Ноев“. В с.Царевци се намира музейният комплекс „Св. Св. Константин и Елена“, състоящ се от църква от 1825 г. и килийно училище с килимарска работилница.

4.5 Техническа инфраструктура

Общо за цялата рибарска област може да се каже, че нивото на техническата инфраструктура е недостатъчна, но задоволителна.

През рибарската област минава един първокласен път, който е и международен I-9 /Е – 87/. Варна – Бургас. Този път поставя в благоприятно положение областта относно превоза на товари и хора.

На територията на РО са разположени 270 км пътища от които 140 км общинска пътна мрежа. По голяма част от пътищата се предвиждат тежки селскостопански машини, в следствие на което асфалтовата покривка се изтосва бързо и е в лошо състояние.

Уличната и общинската пътна мрежа са в лошо състояние, във всички населени места има неочакалени и неасфалтирани улици. През последните години са направени няколко проекта финансирани по ОПРСР за подобряване на уличната мрежа - най-много в гр. Бяла.

Състоянието на електроенергийната система е много добро. На територията на всички населени места има изградено улично осветление, което покрива цялата улична мрежа. На много от обектите са монтирани енергоспестяващи осветителни тела, които

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

гарантират икономия на ел. енергия при запазване нормалното осветление на улиците. От няколко години в се работи по проблемите на енергийната ефективност.

Всички населени места на територията група са водоснабдени. Водопроводната мрежа е с обща дължина 962 км.

Канализационната система на територията на РО е слабо развита. Канализацията има в:

- курортен комплекс „Камчия“.
- 7 км. в гр. Долни чифлик
- 1/3 от с. Гроздьово
- в с. Шкорпиловци битово-фекалните води се отвеждат чрез събирателен колектор до пречиствателно съоръжение на брега на р. Фьндаклийска
- над 80% гр. Бяла
- реализира се проект за 100% канализация в с. Попович

ЖП транспорт е развит само на територията на община Аврен.

В град Бяла е изградено рибарско пристанище.

Добре е развита телефонната мрежа на територията на цялата рибарска област, но все още много предимно от малките населени места нямат достъп до интернет. Недостатъците в областта на телефонията и достъпа до интернет почти напълно се компенсират от мобилните безжични мрежи, които почти навсякъде разполагат с покритие и предлагат необходимите услуги.

Напълно достъпни са радиото и телевизията, чрез ефирни и сателитни приемници. В някои от по-големите населени места са развити кабелни телевизии.

4.6 Социално економически профил

На територията на рибарската група най-развити са услугите, селското стопанство и туризма.

Общо на територията на рибарската област са регистрирани 907 предприятия. Преобладават микро предприятията. Малките са 21 а средните само 3. Виж Таблица 3.

Таблица 3: Нефинансови предприятия по групи според броя на заетите в тях (изт. ТСБ Варна)

	Бяла	Долни чифлик	Аврен
Общо	192	482	233
Микро до 9 заети	181	458	225
Малки от 10 до 49	..	21	..
Средни от 50 до 249	..	3	..

По отрасли най-много предприятия има в сектора на услугите, след това в селското стопанство и на трето място са в туризма. Виж Таблица 4.

Таблица 4: Предприятия (без финансови) през по отраслови сектори (източник ТСБ Варна)

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Отраслови сектори	Бяла	Долни чифлик	Аврен
Общо	192	482	233
Селско, горско и рибно стопанство	13	89	47
Преработваща промишленост	10	43	19
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	-	-
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	-	-	..
Строителство	21	13	11
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	54	221	85
Транспорт, складиране и пощи	..	23	..
Хотелиерство и ресторантьорство	49	45	24
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	5	..
Операции с недвижими имоти	25	14	26
Професионални дейности и научни изследвания	5	4	4
Административни и спомагателни дейности	3	..	4
Образование	-	..	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	3	11	4
Култура, спорт и развлечения	..	3	3
Други дейности	3	8	..

Таблицата по-долу отразява нивото на заетост по сектори в трите общини на рибарската област.

Таблица 5: *Наети лица по трудово и служебно правоотношение по отраслови сектори.*
(източник ТСБ Варна)

Отраслови сектори	Бяла	Долни чифлик	Аврен
Общо	992	2195	974
Селско, горско и рибно стопанство	54	375	76
Добивна промишленост	..	..	..
Преработваща промишленост	..	378	91
Производство и разпределение на електрическа и	-	-	-

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

топлинна енергия и на газообразни горива			
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..
Строителство	127	14	34
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	78	333	108
Транспорт, складиране и пощи	18	40	221
Хотелиерство и ресторантьорство	150	80	..
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	4	-
Финансови и застрахователни дейности	..	..	-
Операции с недвижими имоти	3	8	9
Професионални дейности и научни изследвания	..	..	3
Административни и спомагателни дейности	114	38	18
Държавно управление	..	220	..
Образование	89	382	139
Хуманно здравеопазване и социална работа	67	169	9
Култура, спорт и развлечения	..	17	..
Други дейности	5	28	14

Структурата на безработните е показана в Таблица 6. Общо за цялата рибарска област тя е 14,84%, като най висока е в община Долни чифлик. Безработицата е значително по-висока от средното ниво в област Варна, което е 5,86. Безработните жени са повече от мъжете – 58% от всички безработни. Най-много от безработните са с начално и по-ниско образование. Също така над 80% от безработните са без специална професия. Статистиката е за месец юли 2011 г., което е още по-тревожно. През летните месеци безработицата е по-ниска, което означава, че това ниво е ниско в сравнение с статистиката през зимата.

Таблица 6: Данни за структурата на безработните (източник ДБТ Долни чифлик)

	Общо	Бяла	Долни чифлик	Аврен
Равнище на безработица	14,84	8,41	16,28	14,66
Икономически активни лица	10702	1332	6314	3056
Регистрирани безработни	1588	112	1028	448
жени	925	60	591	274
мъже	663	52	437	174

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Възрастова структура	0			
до 19 години	44	2	33	9
от 20 до 24 години	118	9	72	37
от 25 до 29 години	181	9	99	73
от 30 до 34 години	174	13	113	48
от 35 до 39 години	157	12	97	48
от 40 до 44 години	163	17	97	49
от 45 до 49 години	167	12	110	45
от 50 до 54 години	203	15	143	45
над 55 години	381	23	264	94
Професионална структура	0			
с работническа професия	238	19	174	45
специалисти, в т.ч.	69	10	45	14
образование	2	0	2	0
хуманитарни и изкуства	0	0	0	0
общество, икономика, право	13	1	7	5
математика и естествознание	0	0	0	0
техника и технологии	26	5	14	7
селско стопанство	13	1	12	0
здравеопазване	1	0	1	0
услуги, транспорт, охрана	14	3	9	2
без специалност и професия	1281	83	809	389
Образователна структура	0			
с висше образование	25	2	19	4
със средно образование	441	32	335	74
в т.ч. със средно професионално образование	256	25	183	48
с основно образование	214	8	141	65
с начално и по-ниско образование	908	70	533	305
Продължително безработни (над 1 година)	525	20	360	145
Безработни с намалена работоспособност	79	5	58	16

Туризмът, като дейност с най-голям потенциал за развитие разполага с развита база – общо за рибарската група капацитетът на легловата база е 14 446 легла:

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- община Бяла - 5146 легла
- община Долни чифлик – 2800 легла
- община Аврен - 6500

Като цяло може да се обобщи, че особено след световната икономическа криза, която „парализира“ строителството и инвестициите в него частния сектор в тежко състояние. Общините се развиват в правилна посока, като основни отрасли са услугите, селското стопанство и туризма. И трите приоритетни отрасли имат голям потенциал, но са недостатъчно развити и имат нужда от инвестиции. Това се отнася особено силно за туризма.

4.7 Сектор рибарство

Данните, касаещи сектор Рибарство за територията на РО, са ограничени по вид и количество – предоставят се основно от ИАРА и частично от Агенция „Морска администрация“ съдържат само основните категориите данни, които могат да бъдат изведени от електронния регистър. Липсват конкретни данни характеризиращи изцяло хората, които се занимават с риболов – възраст, образование, семейство и др.

Като цяло за рибарската област 2,81 % (около 378 лица) от активното население се занимава с рибарство. Статистиката включва и такива лица, които участват в екипажите на рибари с разрешителни за стопански риболов и такива разполагащи лодки за нестопански риболов, но активно упражняващи рибарство (лодките им са „на вода“). Проучването е направено от екипа на подготвящ стратегията на база статистика от ИАРА, брой лодки (разположени в пристанището в Бяла и на лодкостоянките в с. Шкорпиловци и Камчия), информация от местните власти и рибарските сдружения, като е направена и експертна оценка с цел данните за да се доближат възможно най-много до реалните трудно определяеми показатели. Причините са много за това да е много трудно данните да са съвсем точни, като например: прикрит стопански риболов („черни пасажери“), неточност в документациите или липса на такива при рибарите, неясна и недостатъчно добре структурирана официална статистика, нерелни официални данни относно улова, браконьерство, неосигуряване на рибарите, голямо количество рибари, които нямат лодки, но участват в екипажите без да са регистрирани и мн. други.

Таблица 7: Занимаващи се с риболов и аквакултури на територията на РО

Бяла / рибари	268
Долни чифлик / рибари	25
Аврен / рибари	55
аквакултури с администрацията	30
Общо	378

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Черно море

Най-големият източник на риба и най-използван ресурс за риболов несъмнено е Черно море. Черноморското крайбрежие попадащо в границата на рибарската група е около 45 км (около 13% от цялото крайбрежие на България)

Най-голямата рибарска общност е в гр. Бяла. Там е разположено и рибарско пристанище, където домуват по данни на Община Бяла 134 лодки (регистрирани 81).

Таблица 8: Регистрирани домуващи рибарски съдове в РО (източник ИАРА Варна)

Лодкостоянка	Бр. домуващи регистрирани лодки
Бяла	81
Шкорпиловци	6
Камчия	27

В Таблица 9 са показани основните видове черноморска риба, която е обект на риболов, както и официално отчетените количества уловена риба за последните три години. Трудно е да се търси зависимост между данните за раличните години, заради нереалните количества риба (голяма част от улова не се обявява и е „начерно“). Освен това особено при мигриращите риби понякога уловът е много голям, друга година не съвсем и е трудно да се дефинира някаква цикличност.

Таблица 9: Разтоварено количество риба на лодкостоянките в рибарската област

№	Вид риба	Улов за година кг		
		2008	2009	2010
1.	Карагъоз, дунавска скумрия	4 024	1 636	4 126
2.	Рапан	52 767	100 799	84 577
3.	Сафрид	5 797	800	2 218
4.	Попчета	263	636	1 145
5.	Калкан	327	1 736	1 042
6.	Барбуня	1 341	223	964
7.	Морски кефал	515	115	714
8.	Сардина	0	0	495
9.	Лефер	949	252	397
10.	Хамсия	496	93	312
11.	Илария	224	35	181
12.	Паламуд	502	0	87
13.	Морска лисица	0	0	84

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

14.	Морски език	4	57	77
15.	Цаца (попърка, трициона, шпрот)	0	0	75
16.	Морска котка	0	0	68
17.	Зарган	120	278	68
18.	Черноморска бодлива акула	0	0	51
19.	Алтерина	0	15	20
20.	Платерина	32	52	17
21.	Пясъчна скарида	0	0	15
22.	Черноморска скумрия	0	0	9
Общо		67 361	106 727	96 741

Като цяло общото мнение (и на местните рибарите) е че количествата риба намалява поради много причини като: замърсяване на екологията, недостатъчно добре контролиран и регламентиран улов (тралене и др.), неконтролиране на популациите (беше посочен като проблем неконтролираното увеличаване на популацията на делфините), неполагане на грижи за запазване на биосферите в Черно море. Всеобщо е мнението че трябва да се направи забрана за улова на някои видове риби като Калкан, за да се възроди популацията и да не се допуска неконтролирано ловене с непозволени средства – тралене или мрежуване с нерегламентиран вид мрежи за съответната риба. Тревожно е и неконтролираното разрастване на популацията на рапаните, които онищожават черноморската мида. В същото време уловът на рапани е основен поминък през последните години за рибарите. Това е видно и от множеството пригодени за това лодки.

Вътрешни водоеми

Община Бяла

Най-голямо водно-стопанско значение за община Бяла имат реките Перпередере и Двойница, чиито водосбор е най-голям. На територията на общината липсват естествени езера. Изкуствените водохранилища са представени от един микроязовир "Господиново", изграден на река Перпередере: Язовирът е изграден през 1960 г. като собственост на ТКЗС за напояване на 800 до 1500 дка площ. Водата се подава гравитачно на поливните площи, разположени под язовира. Оразмерителното средномногогодишно потребление на вода от язовира е 176 хил. м³, а максималното застроено водно количество - около 50 л/сек. Понастоящем язовир Господиново е приватизиран и се използва за сладководно рибовъдство. Той е оценен от Гражданска защита като потенциално опасен, поради което е намален разрешението за завиряване обем, като за целта е направена реконструкция на преливника.

Община Долни чифлик

Естествените езера и блата по поречието на р. Камчия са пресушени и превърнати в обработваема земя с изградени напоителни системи. Част от тях са се съхранили единствено на територията на резервата "Камчия". Това са типични крайморски езера и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

блата, предимно мигриращи с изкуствено регулирано водно ниво - колебанията във водното ниво зависят от подпочвените води и работата на напоително - отводнителната система под с. Старо оряхово.

При пълно или частично възстановяване на естествените влажни зони и езера около реките се предоставят възможности за развитие на алтернативен туризъм, тъй като тези местообитания привличат птици, подобряват рибните популации и разнообразие, разширяват възможностите за реализиране на проекти, финансирани по програмите за развитие на екотуризм и опазване на биоразнообразието в България.

На територията на общината има 5 язовира и два рибарника:

- язовир “Юнец” (частна собственост);
- микроязовир с. Рудник (частна собственост);
- язовир “Долни чифлик” (частна собственост на стената и съоръженията);
- язовир “Пчелник” (частна собственост на стената и съоръженията);
- язовир “Горен чифлик” (общинска собственост, отдаден под наем);
- рибарник с.Гроздьово (частна собственост);
- рибарник с.Венелин (частна собственост).

Аврен

Повърхностните водни ресурси в общината са представени основно от преминаващите през територията ѝ реки Провадийска и Камчия, както и от притока на последната – Камлудере. По техните поречия са изградени общо 9 язовира (5 от тях – общинска собственост) с площ от 8 до 80 дка, използвани за напояване и риборазвъждане.

Подпочвените води от трите водоносни хоризонта – горнокреден, неогенски и кватернерен – са основен източник за питейно водоснабдяване в общината. По своите характеристики водите са студени, не напорни, порово-пукнатинни, алкални, твърди до много твърди. Водите от кватернерния хоризонт се характеризират с повишено съдържание на манган и нитрити. Изградени са общо 26 по-значителни водовземни съоръжения – дренажи, сондажи, шахтови и тръбни кладенци, които се стопанисват от „В и К” ООД – Варна и няколко частни ползватели с разрешителни за водоползване.

На територията на общината има минерални водоизточници – край селата Царевци, Близнаци и Казашка река. До този момент те не са проучени и нямат стопанско значение.

Като цяло за рибарската област вътрешните водни ресурси не се използват ефективно. Съществуват 3 фирми развиващи дейност в риболова и аквакултурите, но в малки размери. Общо заетите в тази дейност е около 30 души. Нужно е да се положат усилия и да се вземат мерки по рехабилитация на язивирите, зарибяване и разнообразяване на дейностите. Има възможности за развитие на аквакултури и развитие на спортен риболов. Голям потенциал за развитие на туризъм има развитието на резервата “Камчия”, разположен по течението на р. Камчия.

В следващит таблици е събрана статистика характеризираща от една страна потреблението на риба и изнася съпоставено на издаваните разрешителни за риболов – любителски и професионален.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Таблица 10: Брой издадени билети за любителски риболов (източник ИАРА)

	Бр. издадени билети		
	2008	2009	2010
ИАРА Варна	3 050	2 756	1 758

Таблица 11: Брой издадени удостоверения за стопански риболов ИАРА Варна (източник ИАРА)

Година	Бр. издадени удостоверения	Бр. издадени удостоверения за кораби до 10БТ
2008 г.	519	326
2009 г.	481	303
2010 г.	732	443

Таблица 12: Износ на риба от България (данните са от Агенция митници)

Година	Износ на риба от България т.
2008 г.	2 885
2009 г.	2 139
2010 г.	2 554

Таблица 13: Средногодишно потребление на риба и рибни продукти на човек от населението в България (данните са от НСИ)

Година	Потреблени на човек кг.
2008 г.	4,6
2009 г.	4,8
2010 г.	5,3

Видна е тенденцията потреблението на риба и рибни продукти да се увеличава. При износът е показан такъв само към държави извън ЕС и показва сравнително еднакво количество за последните 3 г. между 2000 и 3000 т. годишно.

Относно риболовните разрешения е видно, че тези за любителски риболов намаляват а тези за стопански се увеличават. При разрешителните за стопански риболов е характерно, че имат квота и може да се издаде ново разрешително едва след неподновяване на старо такова. Увеличаването на новите разрешителни означава, същото количество стари не са подновени. Това показва текучестото от сектора, но до този момент все още търсенето на разрешителни е по-голямо от квотата.

Като цяло сектор Рибарство има нужда от модернизация и осъвременяване, както техническо така и получаване на ноу хау и развитие на капацитет.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

5. Обобщени анкети с местните заинтересовани страни

Информацията събрана от анкетите направени с представители на заинтересованите страни от всички обществени области в рибарската област послужиха като основа за направената SWOT анализа и планирани мерки за финансиране.

Като цяло силните страни посочени от анкетираните са: природата, географското положение, Черно море доброто състояние на екологията и жлеанието на местните хора за развитие и работа. Посочените проблемите са остаряла техника и технология, лоша икономическа ситуация поради световната икономическа криза, недостатъчна инфраструктура, липса на иновации и инвестиции.

Като възможности предимно бяха посочени финансиране по програми от ЕС и развитие на туризма.

Бяха получени следните конкретни идеи за реализиране на проекти:

- Преработвателно предприятие за производство на продукти от риболов и аквакултури с добавена стойност;
- Рибна борса;
- Пунктове за търговия на дребно;
- Площадки оборудвани със специализирана техника за общо ползване от рибарите;
- Партньорство за реализиране на иновативни проекти;
- Маркетингова стратегия;
- Обучения за развитие на капацитета;
- Реклама и промотиране на продукти от риболов и аквакултури;
- Събития за популяризиране на територията като доставчик и производител на продукти от риболов и аквакултура – фестивали, пленери и др.
- Посещения на изложения или партньори за обмяна на опит;
- Изградени/модернизирани/обновени рибарски селища;
- Инициативи за зарибяване и опазване на защитени видове;
- Зона за отдих и спорт;
- Облагородени крайбрежни зони и осигурени с нужните комуникации;
- Рехабилитация на водоем;
- Център за услуги;
- Реставриран паметник на културата;
- Изградени/модернизирани/обновени лодкостояници;
- Обновени подхода към лодкостоянки;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Закупуване на аварийен катер ;
- Създаване на музей на рибарството;
- Създаване на аквариум;
- Печатно издание за историята на рибарството ;
- Създаване на уебсайтове;
- Поставяне на пътепоказатели;
- Туристически информационни център;
- Изграждане на ресторант;
- Надграждане на хотел;
- Посещение на борси за туризъм;
- Закупена лодка за туризъм;
- Туристически атракции;
- Въведени НАССР системи;

6. Силни и слаби страни на рибарската област, възможности и заплахи на външната среда

6.1 SWOT анализ

Таблица 14: SWOT анализ

вътрешни фактори	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<i>Природа, екология и географско местоположение</i>	
• Излаз на Черно море; • Рибарската област е разположена между най-големите черноморски градове; • Уникална природа, съхранени екосистеми с богато биоразнообразие; • Налични естествени рибни ресурси; • Липса на тежка индустрия, която да влияе негативно върху екология; • Наличие на язовири и др. водоеми подходящи за развитие на аквакултури и зарибяване;	• Голяма разлика в развитието на междукрайбрежните и вътрешните зони; • Свлачищни райони;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Български черноморски съюз
Бяла - Долни чифлик - Аврен

Икономика, култура, туризъм

• Благоприятни за туризъм природно–климатични условия; • Традиции в туризма, благоприятни условия и потенциал за развитието му; • Наличие на културно наследство; • Опит в съхраняване и представяне на културно – историческото и архитектурно наследство; • Запазени традиции, обичаи и занаяти; • Преобладават микро и малки фирми; • Добри условия за реконструкция и изграждане на инфраструктура (подготвени планове и проекти, опит с възлагане на строително-монтажни работи, ясна визия за развитието на инфраструктурата от Общините);	• Незадоволително ниво на рекламно–информационната бизнес информация за инвестиции в региона; • Неорганизираност и незадоволително ниво на рекламата за туризъм в региона като цяло; • Липса на мотивация и икономическа среда за перспективни инвестиции във вътрешността на региона; • Липсват модерни иновативни решения в туристическия сектор; • Непълноценно използване на възможностите за туризъм като цяло; • Недостатъчна грижа за културните паметници; • Липса на атракции; • Твърде слаб икономически частен сектор; • Липсва оборудване за алтернативни форми на туризъм: спортен, риболовен, културен и др.; • Крайбрежните райони в голямата си част не са добре развити с нужната инфраструктура; • Много инфраструктурни обекти – зони за отдих, крайбрежни зони, зони за спорт и отдих, културни паметници и др. в лошо състояние; • Липса на алтернативи за заетост;

Човешки ресурси

• Голям брой активни и ентузиазирани заинтересовани от местната стратегия страни: общини, фирми, НПО, физ. лица; • Наличие на кадри, желаещи да повишат капацитета, квалификацията си и да подобрят професионалната си реализация;	• Тенденция за застаряване и намаляване население в по-малките и отдалечени населени места; • Отрицателен естествен прираст; • Липсват планирани и целенасочени дейности за повишаване на капацитета на населението в РО за изпълнение на

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

• Почти равно съотношение между броя на жените и мъжете; • Обучени хора с опит при реализиране на проекти по програми на ЕС;	специфични дейности; • Недостатъчна предприемчивост, недоверие и предпазливост при инвестиране; • Недостатъчна квалификация и капацитет за използване на модерни технологии; • Недостатъчна информираност и обучение на заинтересованите страни за възможностите на територията и сектора в условията на пазарна икономика и членството на България в ЕС; • Хората с опит по европейски програми и проекти са предимно в общинските администрации – липса на такива в частния сектор;
Сектор рибарство	
• Традиции в риболова и наличие на плвателна техника и оборудване; • Налични рибарски сдружения; • Голям брой хора занимаващи се с рибарство и с интереси в сектора; • Наличие на регистрирано рибарско пристанище; • Обособени рибарски общности; • Подходящи условия за развитие на аквакултури;	• Липса на дистрибуторска мрежа; • Неорганизираност и хаотичност при реализация на улова; • Липса на условия за първоначална обработка на улова и неговото разтоварване, складиране; • Слабо развито предприемачество в областта на риболова и аквакултурите; • Липса на модерни технологии и капацитет за ползването им; • Липса на знания и ноу-хау за развитие на нов бизнес в областта на рибарството и аквакултурите; • Остаряла и амортизирана техническа база за риболов; • Неравномерни, несигурни и ниски приходи в сектор „Рибарство“; • Липса на специализирана съвременна инфраструктура в сектор „Рибарство“ – пристанища, места за разтоварване, лодкостоянки; • Недостатъчна организираност и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	сътрудничество между представителите на сектор Рибарство • Липса на предприятия за преработка на риба и продукти от риболов и аквакултури и за добавяне на стойност • Недостатъчна държавна подкрепа за развитие на сектора; • Намалено количество на рибата в Черно море; • Браконьерство; • Неузаконени, необорудвани и стари лодкостоянки; • Неузаконени рибарски селища в много лошо състояние; • Липсват безопасни условия за влизане/излизане в морето; • Недостатъчни мерки за осигуряване на сигурност, здравето и живота на рибарите;
външни фактори	
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Възможности за финансиране и реализиране на проекти по ОПРСР и утвърдената МСР на МИРГ за развитие на рибарската област; • Възможности за реализиране на проекти финансирани от Европейските фондове за решаване проблемите в рибарската област; • Голям брой туристи, които биха могли да посетят рибарската област, при добра реклама и условия за туризъм; • Близки и достъпни вътрешни и външни пазари, които могат да бъдат разработени; • Съществуващи решения и ноу-хау в европейската и световна практика за решаване на проблемите, които могат да	• Задълбчаване на световната икономическа криза; • Проблеми в ЕС, свързани с икономиката на политиката на страните членки; • Замърсяване на екологията; • Климатични промени; • Промяна предпочитанията на потребителите към други продукти (вносни морски продукти); • Ограничени финансови възможности на общините и незадоволителни инвестиции; • Административни пречки, голяма бюрокрация и намалено доверие в държавните институции;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

бъдат използвани; - Наличие на инвеститори, които могат да бъдат привлечени да финансират частни проекти на територията на рибарската област; - Развитие на алтернативно земеделие и планинско животновъдство; - Използване на чужд опит и ноу-хау за развитие на аквакултурите и изграждане на преработвателни предприятия и за добавяне на стойност; - Мерки за опаване на на екологията на национално и световно ниво; - Популяризиране България като подходящ регион за инвестиции и туризъм; - Богат опит на други страни от ЕС в развитие на МИРГ и рибарските области, който може да бъде използван; - Засилен интерес към алтернативния туризъм, вкл. риболова като атракция и екотуризма в световен мащаб;	- Икономическа неравнопоставеност на представителите на сектор Рибарство в сравнение с останалите страни членки на ЕС; - Евтин внос и засилващ се конкурентен натиск на риба и рибни продукти от други райони и съседни страни; - Намаляване на рибните популации; - Забавяне нужни промени в нормативната база; - Проблеми при взимане на решения за това къде какво да се направи, промяна на политиката; - Неизясняване правния статут на рибарските селища и др. зони потенциални обекти на интервенция; - Необосновано ограничаване на дейностите в защитените територии; - Затруднен достъп до кредити за обезпечаване на оборотни средства и средства за съфинансиране; - Недостатъчни частни инвестиции и съфинансиране - Световна тенденция за намаляване на рибарския сектор и улова за промишлени цели; - Висока конкурентоспособност на европейския пазар; - Ценови войни; - Неправилно и нецелесъобразно разпределение на квотите за улов;
--	---

6.2 Основни предизвикателства и възможности пред областта

Цялостният SWOT анализ на рибарската област показва, че територията е изключително подходяща за интервенция и развитие с помощта на инструменти, като местната стратегия за развитие.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Силните страни, като цяло са предимно географското разположение, природните ресурси, наличието на необходимия човешки ресурс, който е мотивиран и изявил желание за работа, наличие на база, на която да се стъпи и да се развива (капацитет, инфраструктура, традиции и др.).

Слабите страни в по-голямата си част могат да бъдат отстранени, чрез местната стратегия за развитие в сравнително кратки срокове. Нещо повече - след интервенция по заличаване на слабостите постигнатите резултати ще се явят вече като силни страни за рибарската област.

Територията има голям потенциал, но има нужда от цялостно модернизиране и развитие. Развитие, както на инфраструктурата, така и развитие на човешкия капацитет. Като това ще бъде основа за бъдещо устойчиво развитие. Особено важно е развитието да е комплексно т.е. подобряването на даден аспект да не изпреварва другите, например: внедряване на технологии, без да се развие капацитета на тези, които трябва да ги използват.

Възможностите, особено тези, които дават реализирането на местната стратегия за развитие са изключително подходящи за преодоляването на проблемите и заличаване на слабите страни. При условията на световна икономическа криза, недостатъчни приходи на месните публични органи, недостатъчни частни инвестиции, несигурност и аверзия към предприемаческия риск, местната стратегия за развитие разработена по подхода „отдолу-нагоре“ е може би единствения адекватен инструмент, който може да бъде използван за решаване на проблемите и който предлага такова разнообразие и комплексност.

Основните проблеми, които трябва да се решат можем да обобщим и разделим на следните 3 групи:

- Недостатъчно развитие, проблеми, ниска предприемчивост и слаба конкурентоспособност на сектор Рибарство на територията на рибарската област;
- Недостатъчно развитие на средата на живот - екология, природни ресурси, опазване на културното и архитектурно наследство, инфраструктура в рибарската област като цяло и по специално на рибарските общности;
- Недостатъчни алтернативи и липса на квалификация за реализация извън сектор рибарство и заетост за хората от рибарската област и недостатъчно развитие на подходящи алтернативи като туризма;

От възможностите пред рибарската област за решаването на проблемите най-подходяща, реалистична и с най-комплексен характер е използване на възможността за финансиране и реализиране на проекти по ОПРСР и утвърдената МСР на МИРГ за развитие на рибарската област;

7. Визия и цели и приоритети на стратегията

Визията, към чието постигане е насочена местната стратегия за развитие:

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Рибарската област Бяла – Долни чифлик – Аврен - привлекателно място за живот, инвестиции, туризъм, култура и професионална реализация.

Глобалната цел на настоящата Стратегия е да създаде стабилна основа за устойчиво развитие и подобряването на качеството на живота в рибарска област Бяла, Долни чифлик, Аврен.

Стратегическите цели на предложената стратегия са:

- 1.Повишаване** икономическата сила и модернизация на сектор Рибарство на територията на РО Бяла, Долни чифлик и Аврен;
- 2.Чиста и приветлива** крайбрежна околна среда и добра среда на живот;
- 3.Поддържане и развиване на заетост**, чрез диверсификация и икономическо и социално реструктуриране на територията;
- 4.Изграждане на капацитет за изпълнение на местната стратегия за развитие.**

Основните Приоритети за развитие на територията са:

Приоритет 1: Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.

Приоритет 2: Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство.

Приоритет 3: Повишаване конкурентноспособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивостта, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.

Приоритет 4: Устойчиво развитие на МИРГ

Таблица 15: Стратегически цели, приоритети и специфични цели

Стратегическа цел	Приоритет	Специфична цел
Повишаване икономическата сила и модернизация на сектор Рибарство на територията на РО Бяла, Долни чифлик и Аврен;	Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.	• Да се повиши значително модернизацията и конкурентноспособността на представителите на сектор Рибарство на територията на РО. • Да се положи основа за надграждане, организиране и интеграция на представителите на сектор рибарство на територията на РО. • Да се повиши предприемачеството и инвестициите в сектор Рибарство в РО. • Да се постави основата или изгради изцяло модерна дистрибуторска мрежа за реализация на продукти от риболов и аквакултури, достъпна за всички

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

		преставители на сектор рибарство. • Да се популяризира територията като доставчик и производител на продукти от риболов и аквакултура; • Да се създадът дълготрайни партньорства за внедряване на иновативни проекти; • Да се повиши квалификацията на заетите в сектор Рибарство; • Да се повиши капацитета на предприемачите в сектора с цел създаване на нов бизнес и подобряване на стария;
Чиста и приветлива крайбрежна околна среда и добра среда на живот;	Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство.	• Да се подобри околната среда в РО; • Да се подобри инфраструктурата и средата на живот в РО; • Да се съхранят местни обекти на националното природно и архитектурно наследство; • Да се подобри инфраструктурата в РО насочена към рибарските стопанства и общности; • Да се подобрят услугите насочени към рибарските стопанства и общности; • Да се развие туризмът свързан пряко с рибарството;
Поддържане и развиване на заетост, чрез диверсификация и икономическо и социално преструктуриране на територията;	Повишаване конкурентноспособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивостта, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.	• Да се създаде алтернативна на сектор рибарство заетост за населението в региона; • Разкриване на нови работни места; • Да се подобрят инфраструктурата и услугите в отрасъл туризъм на територията на РО като основна възможност за алтернативна заетост извън сектор Рибарство; • Да се разработят алтернативни на сектор рибарство икономически дейности; • Заети в сектор рибарство да развият

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

		или да се пренасочат към други дейности; • Да се развие капацитета на представителите на РО • Да се активизира предприемачеството и инвестирането в РО • Да се повиши качеството на услугите и продуктите предлагани в РО • Да се популяризира територията на РО като добро място за инвестиции и туризъм
Изграждане на капацитет за изпълнение на местната стратегия за развитие	Устойчиво развитие на МИРГ	• Признаване на местната инициативна рибарска група български черноморски сговор Бяла-Долни чифлик-Аврен • Обеспечаване на външна техническа помощ за дейността на МИРГ, с цел подпомагане изпълнението на стратегията за местно развитие • Да бъде създадена и развита организация, която дълготрайно и успешно да функционира и подпомага проекти на местната общност.

8. Мерки на стратегията

8.1 Мерки

Приоритет 1: Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.

Мярка 1.1: Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултури

Таблица 16: Мярка 1.1

1.1.	Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултури
Специфични	Специфичните цели са към 2015 г:

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

цели	• Да се повиши значително модернизацията и конкурентноспособността на представителите на сектор Рибарство на територията на РО. • Да се положи основа за надграждане, организиране и интеграция на представителите на сектор рибарство на територията на РО. • Да се повиши предприемачеството и инвестициите в сектор Рибарство в РО. • Да се постави основата или изгради изцяло модерна дистрибуторска мрежа за реализация на продукти от риболов и аквакултури, достъпна за всички представители на сектор рибарство.
Обосновка	На база на анализ на резултатите от направените срещи с представителите на сектор рибарство в РО, бяха дефинирани техните конкретни проблеми. Най- важните за решаване от тях са: липса на дистрибуторска мрежа, неорганизираност и хаотичност при реализация на улова, липса на условия за първоначална обработка на улова и неговото складиране, слабо развито предприемачество в областта на риболова и аквакултурите, липса на технологии и капацитет за ползването им, липса на знания и ноу-хау за развитие на нов бизнес в областта на рибарството и аквакултурите и др. Мярка Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството е пряко насочена към решаване на тези проблеми, като това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: обезпечаване с оборудване и техника, изграждане на дистрибуторска мрежа, развитие на нов бизнес, проучвания на природни и технически, соц. икономически условия за реализиране на бизнес, модернизиране на сектора и помощ за стартиране на нов бизнес – <i>виз. Обхват на дейностите</i> Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези, които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. Мярката предоставя възможност за помощ на частните производители да се развиват, модернизират и укрепят бизнеса си, също така и на публичните институции да се погрижат и на най-слабите единици от сектора да имат възможност да повишат конкурентноспособността си и постепенно да се интегрират и организират. Като получената синергия би могла да бъде база за развитие на бизнеса в сектора като цяло и реализиране на общи проекти за нов бизнес в следващ програмен период или по други програми свързани със сектор Рибарство.
Обхват на дейностите	1. Създаване на рибни борси (за общо и частно ползване) и пунктове за търговия на дребно, модернизиране на съществуващите търговски пунктове за риба, включително закупуване на оборудването им -

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	хладилни камери и др. 2. Изграждане на преработвателни предприятия за рибни продукти и аквакултура; 3. Закупуване на оборудване/машини (включително инсталиране и въвеждане в експлоатация) за модернизация на дейности свързани с преработката на риба и аквакултури, производството на продукти от риба и аквакултури с добавена стойност, включително складиране и др. спомагателни дейности. 4. Доставка и монтаж на специализирано оборудване за общо ползване от рибарите – ледогенератори, живарници, складова техника, друго; 5. Закупуване на транспортни средства за превоз на жива и замразена риба; 6. Изграждане на заведения за хранене, в които се реализират рибни продукти и аквакултури; 7. Дейности за увеличаване популацията от местни видове риба и повишаване дяла на регламентирания улов; 8. Внедряване на компютърни системи за дистрибуция със съвременен контрол върху проследяемостта на продуктите до крайния потребител; 9. Инвестиции за внедряване на информационни технологии; 10. Инвестиции във внедряването на системи за контрол на качеството и сертифициране на качеството, включително изготвяне на етикети и сертифициране на продукти от риболов и аквакултура, отгледани или уловени с помощта на природосъобразни производствени методи; 11. Инвестиции за подобряване на съществуващи предприятия, насочени към опазване на околната среда, надхвърлящи изискванията, заложиени в съответното законодателство (използването на фотоволтаични системи, използването на биомаса като ВЕИ и геотермална енергия и други свързани дейности); 12. Обучения, свързани с дейности по мярката (не трябва да надвишават 10%); 13. Дейности за информация и публичност; 14. Закупуване на ноу-хау, патенти права и лицензи, необходими за изготвяне и/ или изпълнение на проекта; 15. Инженерни проучвания, оценки и анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект; 16. Подобряване на безопасността и условията на труд, 17. Дейности за обезопасяване и охрана на съществуващи ферми – сигнализиращи инсталации, видеонаблюдение и др.; 18. Оборудване на плавателните съдове със съоръжения за
--	--

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	първоначална обработка на улова в морето; 19. Проучвания за състоянието на черноморските ресурси с цел бъдещи инвестиции в сектор Рибарство; 20. Дейности, допринасящи за скъсяване времето за пазарна реализация на продуктите от риболов и аквакултури;
Допълняемост и демаркация	Мярката кореспондира с мярка <i>Създаване на добавена стойност към продукти от риболов и аквакултура</i> от посочените като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г. Дейностите, реализирани по тази мярка подобни на такива допустими по дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013, следва да ги допълват, а не изцяло да ги „заместват“, като допринасят за изпълнението на целите на програмата чрез изпълнение на целите на конкретната ос 4. Мярката трябва да бъде алтернатива за проекти, които не могат да бъдат реализирани по други мерки в ОПРСРС 2007 – 2013 - в желанието от бенефициента вид, обем, комбинация на дейности и други характеристики важни за постигане на целта на проекта. Това се отнася и за всички други програми, финансирани от ЕС. Недопустимо е двойно финансиране на дейности и кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> - Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; - Признати браншови организации и признати организации на производителите; - Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; - Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> - Заетите в сектор рибарство - Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	Мярка е насочена към модернизация на сектор рибарство с нова техника и технология, стандарти за качество, нови методи на работа съобразени с екологичните норми и стандарти, обучения и др. Това ще има гарантирано позитивен ефект върху екологията. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Иновации	Приоритет ще се дава на проекти, реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти, в които са заложили иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти, които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 225 000 Евро, кето е 6,25 % от стойността на стратегията (без частното финансиране). Индикативният дял на частното финансиране е 22,22% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са в частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена или частна полза не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на: <u>75 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на: <u>70 000 евро</u>.
Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Модернизирането и организирането на сектор рибарство ще доведе до засилване на икономическата сила на представителите му, което ще ги направи по-конкурентоспособни и по-активни при реализирането на бъдещи проекти финансирани от ЕС. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 4 проектни предложения, в рамките на които ще бъдат постигнати следните

	<u>непосредствени резултати:</u> • 1 създадено и/или модернизирано преработвателно предприятие за производство на продукти от риболов и аквакултури с добавена стойност; • 10 обучени лица за работа с техника, информационни технологии и др. умения свързани с други дейности по мярката; • 10 нови работни места или лица запазили работата си посредством допълнителна квалификация; • 1 създадена рибна борса • 1 създадена площадка със специално оборудване за общо ползване от рибарите Очаква се проектите в частен интерес да бъдат 2 от всички проекти по мярката (4). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи, кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
--	--

Мярка 1.2: Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.

Таблица 17: Мярка 1.2

1.2.	Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015 г: • Да се популяризира територията като доставчик и производител на продукти от риболов и аквакултура; • Да се създават дълготрайни партньорства за внедряване на иновативни проекти; • Да се повиши квалификацията на заетите в сектор Рибарство; • Да се повиши капацитета на предприемачите в сектора с цел създаване на нов бизнес и подобряване на стария;
Обосновка	Един от големите проблеми на сектор Рибарство в РОе липсата на действия в областта на маркетинга. Маркетингът е основен и задължителен елемент за успеха на всеки бизнес и начинание и липсата на конкретни мерки в тази посока е недопустима. Също така, представителите на сектор Рибарство не разполагат със знания за

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	новостите, свързани както с конкретната им работа (риболов и др.), така и знания в други спомагателни области, но много важни за постигане на максимален ефект от основното им занимание (информационни технологии, технически знания и умения и др.). Не са реализирани никакви иновации и не се работи по създаването на такива. Мярка Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет е пряко насочена към решаване на тези проблеми, като това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: създаване и реализиране на маркетингови стратегии, създаване на партньорства за разработване на иновативни проекти, реклама и промотиране на територията като доставчик и производител на рибни продукти, развитие на капацитета на представителите на сектора чрез обучения и обмяна на опит, организиране и участия на изложения, борси, проучвания на пазари и др. Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези, които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. Мярката предоставя възможност за помощ на частните производители да популяризират собствения си бизнес и продукти, да разработят собствени маркетингови стратегии, да обучат персонала си, да създадат иновативни проекти, както и да увеличат собствения си капацитет. Също така публичните институции имат възможност да се погрижат и на най-слабите единици от сектора, да повишат капацитета си, да организират събития и кампании за популяризиране на цялата територията като доставчик и производител на продукти от риболов и аквакултури. Има възможност за обединения на усилията на всички заинтересовани страни за популяризиране на сектора като цяло.
Обхват на дейностите	1. Дейности, свързани с проучване на нови пазари, извършване на маркетингови анализи и проучвания, разработване на маркетингови стратегии, провеждане на обучения по маркетинг, посещения на специализирани изложения и панаири, посещения на борси с учебна цел, с цел създаване на нови професионални контакти и представяне на продукти от риболов и аквакултура, произведени на територията на рибарската област; 2. Рекламни кампании, свързани с територията и потреблението на риба и рибни продукти; 3. Създаване и реализиране на маркетингови стратегии, информационни кампании, свързани с територията, улова, производството и потреблението на риба и рибни продукти; 4. Разработване на иновативни проекти в партньорство с научни

	организации; 5. Реализация на иновативни проекти, прилагане на нови технологии (иновации) в производството на рибни продукти и аквакултури; 6. Дейности за разпространение на нови научни знания и технически постижения; 7. Промотиране на продукти, уловени или произведени по методи, щадящи околната среда; 8. Дейности за популяризиране консумацията на местни продукти от риболов и аквакултура в рибарската област и извън нея; 9. Други инвестиции, целящи развитието и усъвършенстването на съвременна търговска мрежа за продукти от риболов и аквакултура и насърчаващи популяризирането на качеството на продуктите; 10. Дейности за популяризиране на консумацията на риба и рибни продукти като цяло – организиране на изложения, фестивали, кулинарни състезания и др.; 11. Организиране и провеждане на обучения за повишаване капацитета на заетите лица в сектор „Рибарство“, включително придобиване на нови професионални умения, усъвършенстване на методите за добив, производство и преработка на продукти от риболов и аквакултури, придобиване на умения за създаване и управление на собствен бизнес, маркетингови умения и професионални умения в съпътстващи икономически сфери; 12. Дейности за обмяна на опит с представители на сектора в България и чужбина. 13. Инвестиции в информационни технологии за целите на маркетинга, рекламата и развитието на капацитет в РО; 14. Дейности за промотиране на РО като подходящо място за инвестиции в сектор Рибарство; 15. Дейности по информация и публичност.;
Допълняемост и демаркация	Мярката кореспондира с мярка <i>Създаване на добавена стойност към продукти от риболов и аквакултура</i> от посочените като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г. Дейностите, реализирани по тази мярка подобни на такива допустими по дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013, следва да ги допълват, а не изцяло да ги „заместват“, като допринесат за изпълнението на целите на програмата чрез изпълнение на целите на конкретната ос 4. Мярката трябва да бъде алтернатива за проекти, които не могат да бъдат реализирани по други мерки в ОПРСРС 2007 – 2013 - в желанието от бенефициента вид, обем, комбинация на дейности и други характеристики важни за постигане на целта на проекта. Това се отнася

	и за всички други програми, финансирани от ЕС. Недопустимо е двойно финансиране на дейности и кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> - Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; - Признати браншови организации и признати организации на производителите; - Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.); - Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; - Училища, музеи, читалища и други културни институции със статут на юридически лица. - Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> - Заетите в сектор рибарство - Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	Мярка е насочена към популяризация на сектор рибарство, развитие на капацитета и развитие на иновациите, като приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти спомагащи опазването на екологията и околната среда. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Развитието на иновациите е приоритет за тази мярка и е една от основните ѝ цели. Приоритет ще се дава на проекти, реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти, в които са заложили иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти, които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 138 000 Евро, което е 3,8 % от стойността на стратегията (без частното финансиране).

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

допълнителни приходи	Индикативният дял на частното финансиране е 7,2% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия също е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са в частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>25 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>10 000 евро</u>.
Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Популяризирането на сектора и територията ще доведе до подобряване на икономическите показатели в него, разработването на иновации и увеличаването на капацитета ще доведе до повишаване на ефективността на работа, увеличаване на предприемчивостта и ще направи представителите на сектора по-конкурентоспособни и по-активни при реализирането на бъдещи проекти финансирани от ЕС. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 7 проектни предложения, в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • 1 разработена информационна кампания или маркетингова стратегия • 1 събития за популяризиране на територията като доставчик и производител на продукти от риболов и аквакултура. • 20 обучени лица за работа с техника, методи на работа, информационни технологии, административна и др. знания и умения за развитие на общата им квалификация;

	• 10 лица запазили работата си посредством допълнителна квалификация; • 1 партньорство за създаване на иновативни проекти; • 1 създадена браншова организация или друга асоциация; Очаква се проектите изпълнени от представители на частния сектор да бъдат 2 от всички проекти по мярката (7). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
--	---

Приоритет 2: Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство

Мярка 2.1: Защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.

Таблица 18: *Мярка 2.1*

2.1.	Защита на околната среда в рибарската област, с цел запазване на нейната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015 г: • Да се подобри околната среда в РО; • Да се подобри инфраструктурата и средата на живот в РО; • Да се съхранят местни обекти на националното природно и архитектурно наследство;
Обосновка	Приоритет за РО е опазване на околната среда и опазване на националното природно и културно богатство. Крайбрежните райони в голямата си част не са добре развити с нужната инфраструктура. В рибарската област има 2 рибарски селища, които са в много лошо състояние и се нуждаят от мерки за тяхното обновяване/реконструкция/новоизграждане. Много инфраструктурни обекти в крайбрежните селища също имат нужда от реконструкция – зони за отдих, крайбрежни зони, зони за спорт и отдих, културни паметници и др. Съществуват водоеми, които е нужно да се обработят, доразвият и зарият. Съществуват зони без нужните комуникации.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	Недостатъчно са грижите за опаване на природното и културно наследство; Мярка Защита на околната среда в рибарската област, с цел запазване на нейната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство пряко насочена към решаване на тези проблеми, като това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: изграждане и реконструкция на рибарски селища, обособяване, реконструкция и оборудване на зони за отдих, спорт и хоби, реконструиране на културни паметници, Изграждане на нови водоеми, доразвиване на съществуващите и заребаване, изграждане на инфраструктура и др. Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. В тази мярка проектите се очаква да бъдат предимно в обществена полза. Мярката предоставя възможност за изграждане на инфраструктура, с което да се подобри средата на живот на представителите на цялата РО. Мярката е насочена, както към рибарските селища, така и към зони в крайбрежните селища на РО ползвани от всички представители на РО.
Обхват на дейностите	1. Инвестиции в инфраструктура, насочена към експлоатирането на крайбрежните зони и зоните край язовири (като например създаване на зони за отдих, облагородяване на плажове, дребномащабни подобрения на пристанищната инфраструктура, свързана с риболова, въвеждане на електричество и питейна вода, както и дейности, свързани с наблюдение на околната среда и подобни интервенции, включително закупуване и инсталация временни дървени постройки (обсерватории, места за сядане, кошчета, пейки, маси и други подобни разходи). 2. Инфраструктурни дейности за преобразуване на съществуващи пътеки и осигуряване на достъп до места за наблюдение на околностите, реконструкция на каменен паваж и градеж от камъни, подобряване на достъпа чрез почистване от растителност, дребни изкопни работи и др. подобни. 3. Изграждане/рехабилитация/реконструкция на инфраструктура за подобряване средата на живот в рибарската област: облагородяване на паркове с пейки, осветление, тревни площи, ограждения, детски кътове; дейности, свързани с подобряване състоянието на съществуващи сгради свързани с друг вид социални и културни

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	дейности. 4. Инвестиции в инфраструктура за обновяване, възстановяване и развитие на обществените зони чрез оформяне на външни площадки, изграждане на тротоари, осветление, павиране и др.; реставрация на сгради за обществено ползване с особена архитектурна и културна стойност. 5. Инвестиции за облагородяване на зоните около рибарските съоръжения: изграждане и подобряване на битово-санитарни условия, зони за отдых за рибарите, компютърен клуб, санитарни помещения, складова база за рибарските уреди, пункт за съхранение на прясно уловената риба 6. Инвестиции в изграждане на довеждаща инфраструктура на рибарските селища: електроснабдяване, водоснабдяване, комуникации; 7. Инвестиции в ремонт и реконструкция на съществуващи на територията на рибарските селища сгради; 8. Инвестиции в изграждане на нова инфраструктура на територията на рибарските селища; 9. Инвестиции в малки пречиствателни съоръжения; 10. Инвестиции в територии под защита – екопътеки, кули за наблюдение на видове, информационни центрове; 11. изграждане/обновяване на посетителски туристически центрове и оборудване на информационни центрове за популяризиране на природното и културно наследство; 12. Проучвания и популяризиране на паметници на културното наследство; 13. Инвестиции за опазване и експониране на паметници на културата и архитектурата; 14. Подпомагане на местни инициативи при зарибяване и опазване на защитени видове (доколкото те допълват обхвата на мярка 2.1. „Производствени инвестиции в аквакултурата”, Сектор 03 – Изграждане и/или реконструкция на стопанства за производство на зарибителен материал, от ОПРСР 2007 – 2013); 15. Създаване и рехабилитация на водоеми и тяхното зарибяване; 16. Създаване на ефективна информационна мрежа относно вида, размерите, сезоните и друга полезна информация относно използването и опазването на рибните ресурси; 17. Създаване на учебни програми и въвеждане в училищата – за опазване на средата, за устойчив риболов, за запазване на
--	--

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	традициите на рибарския поминък; 18. Съхранение и преработка на отпадъци и мерки за намаляване на отпадъците (в бизнеса или екологията); 19. Изграждане/обновяване на центрове за социални, здравни, информационни, комуникационни и други услуги; 20. Изграждане и/или приспособяване/обновяване на обществени сгради и друга недвижима общинска собственост, свързани с развитие на зони за отдих и спорт; 21. Изграждане на зелени площи, спортни съоръжения, детски площадки и др.; 22. Изграждане/реставриране на центрове за обществени услуги – интернет-клубове, мобилни центрове и др.; 23. Дейности за информация и публичност; 24. Одит на проекта;
Допълняемост и демаркация	Дейностите, реализирани по тази мярка, следва да допълват, а не изцяло да „заместват“ дейности по други Мерки заложиени в ОПРСРС 2007 – 2013., като допринасят за изпълнението на целите на програмата като цяло. Мярката кореспондира с мярка „Защита на околната среда в рибарските области с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните рибарски селища и съхранение и развитие на природното и архитектурното наследство;” от посочените като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.: С цел недопускане на двойно финансиране, кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> • Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; • Признати браншови организации и признати организации на производителите; • Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.); • Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; • Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен);

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	<u>Целева група:</u> • Заетите в сектор рибарство • Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	Мярка е насочена пряко към защит на околната среда, и проектите по нея най-силно ще окажат положително влияние върху екологията в РО. Приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти спомагащи опазването на екологията и околната среда. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Приоритет ще е дава на проекти реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти в които са заложени иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 739 000 Евро, което е 20,53 % от стойността на стратегията (без частното финансиране). Индикативният дял на частното финансиране е 0% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са от частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>5 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>250 000 евро</u>.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Подобряването на средата на живот ще повлияе плодотворно във всеки един аспект от живота на хората в РО. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 3 проектни предложения в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • 7 изградени зони за отдих, спорт или детски площадки; • 1 облагородена зона до рибарски съоръжения Не се очакват проекти от представители на частния сектор. Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
-------------------------	--

Мярка 2.2: Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.

Таблица 19: *Мярка 2.2*

2.2.	Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015г: • Да се подобри инфраструктурата в РО насочена към рибарските стопанства и общности; • Да се подобрят услугите насочени към рибарските стопанства и общности; • Да се развие туризмът свързан пряко с рибарството;
Обосновка	В рибарската област са големи проблемите с инфраструктурата пряко свързана с малките рибарски стопанства и общности като: лодкостоянки, условия и услуги за рибарите – безопасност, ремонт на плавателни съоръжения и др. Също така рибарството не е добре развито и представено като туристически продукт, не са описани историята и традициите в отрасъла. Мярка Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности е пряко насочена към решаване на тези проблеми, като

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: изграждане, модернизация и реконструкция на лодкостоянки, места за разтоварване, съоръжения за ремонт, оборудване за гарантиране безопасността и др., създаване на материали за популяризиране на рибарството като туристически продукт – описване на историята и традициите, издаване на печатни материали, уеб презентации и др. - <i>подробно виз.Обхват на дейностите</i> Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. В тази мярка проектите се очаква да бъдат предимно в обществена полза. Мярката предоставя възможност за изграждане на инфраструктура пряко насочена към малките рибарски стопанства и общности, с което да се подобри безопасността, трудовата средата и да се увеличи интереса към рибарството като туристически продукт.
Обхват на дейностите	1. Инвестиции в модернизиране на лодкостоянки, вкл. изграждане на хелинги, в съответствие с изискванията на приложимото законодателство; 2. Изграждане, рехабилитация, благоустрояване и оборудване на места за разтоварване на акостиращите риболовни съдове. 3. Закупуване на техника за гарантиране живота и здравето на представителите на рибарските общности – спасителни плавателни средства, влекачи и др. и оборудване на плавателни съдове със техника и оборудване осигуряващи безопасност и подобряване условията на труд; 4. Институционална подкрепа за структуриране на ПЧП за изграждане и управление на свързана с рибарството инфраструктура 5. Инвестиции, насочени към осигуряване на сигурност при влизане и излизане от морето; 6. Инвестиции в проекти, насочени към опазване на здравето и повишаване сигурността на рибарите в морето, вкл. сигнализация на опасни участъци, мидени полета и пр; 7. Услуги за ремонт на лодки, вкл. закупуване на специализирано оборудване за ремонтните дейности; 8. Инвестиции в инфраструктура за достъп – подходи към лодкостоянки, туристически обекти и пр. 9. Поставяне на пътепоказатели изграждане на тематични маршрути и пътеки, преводачески центрове; 10. Инвестиции в музеи, музейни сбирки и пр. за съхраняване

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	автентичността и популяризиране на специфичните характеристики на риболова в РО, вкл. СМР, с цел включване в туристически маршрути; 11. Рехабилитация на исторически сгради, свързани с рибарството, както и на културни и социални центрове ; 12. Проекти, свързани с дребномащабна инфраструктура, популяризираща природните забележителности и културно наследство, природни и културни паметници с цел развитие на туризма; 13. Създаване на бази данни, печатни издания, електронни издания и др. материали описващи историята на рибарските общности с цел съхраняване на традициите. 14. Подкрепа за организиране на спортни и културни събития, вкл. и международни: регати, риболовни състезания, концерти, пленери, фестивали и пр. с цел популяризиране на региона и туризма. 15. Проекти, свързани с развитието на дейности в риболова като развлекателни и спортни дейности; 16. Създаване на местни туристически информационни центрове; 17. Закупуване на техника или специализирани плавателни средства за почистване, драгиране и поддръжка на рибарски пристанища.
Допълняемост и демаркация	Дейностите, реализирани по тази мярка, следва да допълват, а не изцяло да „заместват“ дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013., като допринасят за изпълнението на целите на програмата като цяло. Мярката кореспондира с мярка <i>Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малки рибарски общности</i> посочена като допустима в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.: С цел недопускане на двойно финансиране, кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Допустими бенифициенти	<u>Допустими кандидати:</u> • Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; • Признати браншови организации и признати организации на производителите; • Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.);

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	- Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; - Училища, музеи, читалища и други културни институции със статут на юридически лица. - Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> - Заетите в сектор рибарство - Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	За да се постигне екологична устойчивост, приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти спомагащи опазването на екологията и околната среда. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Приоритет ще се дава на проекти реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти, в които са заложили иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти, които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 573 000 Евро, което е 15,92 % от стойността на стратегията (без частното съфинансиране) Индикативният дял на частното финансиране е 3,49% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са от частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u>.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на: - <u>375 000 евро</u> за общините; - <u>25 000 евро</u> за юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, както и училища, музеи, читалища и други културни или обучаващи институции със статут на юридически лица. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>25 000 евро</u>.
Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Подобряването на инфраструктурата и услугите в РО, насочени към рибарските стопанства и общности, ще подобрят условията на труд на рибарите, ще се намалят инцидентите, ще се подобри безопасността и като цяло ще се подобрят условията на труд и живот за рибарската общност на територията на РО. От това ще се възползват и всички останали жители и гости на региона. Развитието на туризма, свързан пряко с рибарството, ще увеличи атрактивността на региона като туристическа дестинация и приходите от туризъм. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 6 проектни предложения, в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • 2 изградени/модернизирани/обновени лодкостоянки; • Изградена/обновена инфраструктура в подкрепа на туризма – 1 обекта • Оборудвано със специализирана техника/съоръжения рибарско пристанище - 1 обект; • 1 дейности, осигуряващи безопасност на рибарите; • 1 пътепоказателя; • 1 обновени подхода до лодкостоянки или други обекти, в интерес на рибарските общности; • 2 изготвено печатно издание за историята на рибарството; • 1 създадени уебсайта за популяризиране на рибарството и туризма;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	Очаква се проектите изпълнени от представители на частния сектор да бъдат 2 от всички проекти по мярката (6). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
--	--

Приоритет 3: Повишаване конкурентноспособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивост, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.

Мярка 3.1: Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство.

Таблица 20: *Мярка 3.1*

3.1.	Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство.
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015 г: • Да се създаде алтернативна на сектор рибарство заетост за населението в региона; • Разкриване на нови работни места; • Да се подобрят инфраструктурата и услугите в отрасъл туризъм на територията на РО като основна възможност за алтернативна заетост извън сектор Рибарство;
Обосновка	Поради много причини като: изчерпване на рибните запаси, екологични проблеми, голям брой рибари, климатични промени и др., риболова се превръща в неефективен и несигурен поминък. Същевременно рибарите нямат друга алтернатива за препитание. Въпреки стратегическото местоположение на РО недостатъчно са развити туристическите атракции и туристическите услуги. Туризмът би могъл да бъде използван в най-голяма степен като дейност, която да бъде алтернатива за рибарите. Недостатъчна е и рекламата на РО като туристическа дестинация. На територията на РО няма нужното количество и разнообразие на свободни работни места, алтернативни на рибарството. Мярка Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	заетост и работни места извън сектор Рибарство пряко насочена към решаване на тези проблеми, като това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: изграждане, модернизация и реконструкция на туристически атракции продукти и услуги, реклама и организиране на събития за популяризация на РО, стратиране на нов бизнес и др. като основната цел ще е разкриването на работни места извън сектор Рибарство – <i>подробно виз. Обхват на дейностите</i>. Ще се даде възможност за подобряване и разнообразяване на съществуващ бизнес извън Рибарството с цел отваряне на нови работни места. Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези, които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. В тази мярка се очаква проектите в частна да преобладават. Мярка 3.1 предоставя възможност за разнообразяване предимно на съществуващи алтернативни на рибарството дейности, тяхното разширяване с цел запазване и разкриване на нови работни места.
Обхват на дейностите	1. Създаване на нови туристически продукти; 2. Проекти за създаване и обновяване на обекти за настаняване с малък капацитет – до 40 легла; 3. Проекти, свързани с хранителни и увеселителни съоръжения – ресторанти, закусвални, барове, кафенета и др.; 4. Развитие на занаятчийско производство; 5. Инвестиционна подкрепа за изграждане и организиране на туристически атракции; 6. Дейности за популяризиране и реклама на туристически атракции, туристически услуги и продукти; 7. Консултантски услуги за подготовка на проекти- проучвания, техническо/технологично проектиране, правна консултантска подкрепа; 8. Подкрепа за внедряване на информационни технологии ; 9. Инвестиционна и консултантска подкрепа за стартиране на бизнес дейности и предприемачество; 10. Инвестиции в разнообразяване и разширяване на дейности и инфраструктура с цел подобряване на продукти и услуги в областта на туризма – спортни и детски площадки, сауни, джакузита, басейни и др. 11. Реклама на продукти на услуги извън сектор Рибарство и чрез

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	използване на информационни технологии; 12. Подпомагане разширяване на бизнес с нови дейности и продукти с цел отваряне на нови работни места, включително СМР и оборудване. 13. Проекти за изграждане или реконструкция/рехабилитация на инфраструктура свързана с туризма – екопътеки, вътрешни водоеми, туристически атракции и други подобни.
Допълняемост и демаркация	Дейностите, реализирани по тази мярка, следва да допълват, а не изцяло да „заместват“ дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013., като допринасят за изпълнението на целите на програмата като цяло. Мярката кореспондира с мярка <i>Разнообразяване на дейности чрез насърчаване на многостранна заетост на рибарите посредством създаването на допълнителни работни места извън сектор "Рибарство"</i> от посочените като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.: С цел недопускане на двойно финансиране, кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> - Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; - Признати браншови организации и признати организации на производителите; - Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.); - Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; - Училища, музеи, читалища и други културни институции със статут на юридически лица. - Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> - Заетите в сектор рибарство - Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	За да се постигне екологична устойчивост приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти спомагащи опазването на екологията и околната среда. Във всички

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Приоритет ще се дава на проекти реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти, в които са заложени иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти, които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 1 127 000 Евро, което е 31,31 % от стойността на стратегията (без частното съфинансиране). Индикативният дял на частното финансиране е 26% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са от частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u> . Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на: - <u>375 000 евро</u> за общините; - <u>50 000 евро</u> за юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, както и училища, музеи, читалища и други културни или обучаващи институции със статут на юридически лица. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>200 000 евро</u> .
Резултати и	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

последствия	разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Развитието на туризма като основен отрасъл в РО, ще допринесе положително върху развитето ѝ като цяло. Популяризирането на региона като туристическа дестинация ще допринесе за увеличаване на туристопотока и така за подобряване на икономиката в РО. Развитието на туризма ще предостави на представителите на сектор Рибарство възможност да имат алтернатива за заетост и поминък, както и на младите и др. представители на РО. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 20 проектни предложения, в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • Създадена заетост за 15 лица; • 5 създадени нови туристически продукти или обекти; • 5 създадени туристически атракции; • 3 реконструирани туристически обекта; Очаква се проектите изпълнени от представители на частния сектор да бъдат 15 от всички проекти по мярката (20). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
-------------	--

Мярка 3.2: Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;

Таблица 21: *Мярка 3.2*

3.2.	Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015г: • Да се разработят алтернативни на сектор рибарство икономически дейности; • Заети в сектор рибарство да развият или да се пренасочат към други дейности;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Обосновка	Поради редица причини, като климатични промени, замърсяване на околната среда, неправилна политика и др. естествените запаси от риба намаляват, което води до нарушаване на екологията и принуждава рибарите и др. свързани със сектора да търсят други възможности, като Преструктурират и пренасочат дейностите си извън сектор Рибарство или променят характера му като спорт, забавление и др.. Мярка Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие е пряко насочена към преструктуриране на икономически дейности към такива алтернативни на рибарството, като развитие на водни спортове, туристически атракции, туристически услуги, развитие на заняти и др. – <i>подробно виз.Обхват на дейностите</i> Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези, които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. Мярка 3.2 дава възможност за преструктуриране на дейности и тяхното пренасочване от такива свързани с рибарството в алтернативни на него с цел намаляване на риболовното усилие.
Обхват на дейностите	1. Проекти, свързани с окончателното или временното прекратяване на риболовната дейност на лица, упражняващи стопански риболов. Това включва проекти, които да пренасочват и/или обновяват риболовните кораби/лодки с цел да развиват дейности, различни от риболов; 2. Проекти за производство на традиционни хранителни продукти, последващи преработката на риба; 3. Занаяти или дейности, свързани със занаятчийско производство, в сферата на традиционното изкуство и извън него, различни от рибарството; 4. Инвестиционна и консултантска подкрепа за стартиране на бизнес дейности и предприемачество; 5. Изграждане и разработване на: ресторанти; средства за подслон; къщи за гости; 6. Инвестиционна подкрепа за изграждане и организиране на туристически атракции; 7. Дейности за популяризиране и реклама и внедряване на информационни технологии;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	8. Подкрепа за организиране на курсове за придобиване на умения, свързани с морето – водолазни, яхтинг, сърф и др., вкл. закупуване на необходимото оборудване; 9. Инвестиции в закупуване на малки плавателни съдове за туристически атракции; 10. Инвестиции за разработване на нови бизнес идеи (извън сектор рибарство), включително СМР и специализирано оборудване; 11. Дейности свързани с развитие на екотуризма;
Допълняемост и демаркация	Дейностите, реализирани по тази мярка, следва да допълват, а не изцяло да „заместват“ дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013., като допринасят за изпълнението на целите на програмата като цяло. Мярката кореспондира с мярка <i>Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие</i> от посочените като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.: С цел недопускане на двойно финансиране, кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> • Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; • Признати браншови организации и признати организации на производителите; • Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.); • Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; • Училища, музеи, читалища и други културни институции със статут на юридически лица. • Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> • Заетите в сектор рибарство • Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	За да се постигне екологична устойчивост приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	спомогащи опазването на екологията и околната среда. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Приоритет ще се дава на проекти реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти, в които са заложили иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти, които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 265 000 Евро, което е 7,36 % от стойността на стратегията (без частното съфинансиране). Индикативният дял на частното финансиране е 3,77% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са от частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на: - <u>125 000 евро</u> за общините; - <u>50 000 евро</u> за юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, както и училища, музеи, читалища и други културни или обучаващи институции със статут на юридически лица. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>10 000 евро</u>.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Развитието на туризма като основен отрасъл в РО ще допринесе положително върху развитето и като цяло. Популяризирането на региона като туристическа дестинация ще допринесе за увеличаване на туристопотока и така за подобряване на икономиката в РО. Развитието на туризма ще предостави на представителите на сектор Рибарство възможност да имат алтернатива за заетост и поминък, както и на младите и др. представители на РО. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 4 проектни предложения, в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • 1 създадени нови туристически продукта, или обект насърчаващ екотуризма; • 1 построен/реконструиран ресторант или обекта за хранене; • 1 бр. закупена/преоборудвана лодка за туризъм; • 2 туристически атракции; Очаква се проектите изпълнени от представители на частния сектор да бъдат 2 от всички проекти по мярката (4). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
-------------------------	---

Мярка 3.3:. Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм

Таблица 22: *Мярка 3.3*

3.3.	Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм.
Специфични цели	Специфичните цели са към 2015 г: • Да се развие капацитета на представителите на РО

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	• Да се активизира предприемачеството и инвестирането в РО • Да се повиши качеството на услугите и продуктите предлагани в РО • Да се популяризира територията на РО като добро място за инвестиции и туризъм
Обосновка	Трудност за представителите на сектор рибарство да се реализират на друго поприще е липсата на капацитет в други сфери. Също така инвестициите в РО са недостатъчни и е нужно популяризирането и като добро място за нови бизнес начинания и туризъм. Липсват добри стратегически документи за развитие на туризма и популяризация на региона. Липсват въведени методи гарантиращи качеството на предлаганите в РО продукти и услуги. Мярка Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм е пряко насочена към решаване на тези проблеми, като това може да бъде постигнато чрез реализиране на проекти за: Обучения, преквалификация, организиране на събития за популяризиране на региона като добро място за инвестиции и туризъм включително анализи, инвестиционни профили, Въвеждане на НАССР системи и др. – <i>подробно виз.Обхват на дейностите</i> Мярката дава възможност за реализиране, както на проекти в частна полза, така и на проекти в обществена полза. Проекти, от които могат да се възползват всички представители на сектора и рибарите и тези които нямат особена икономическа сила и капацитет за реализиране на самостоятелен проект. В тази мярка се очаква проектите в частна полза да преобладават. Мярката предоставя възможност за обучения, преквалификация, коеото ще направи представителите на сектор Рибарство конкурентоспособни на пазара на труда. Мярката ще спомогне за активизиране на инвеститорите и интереса им към РО. Преставителите на частния бизнес ще получат подкрепа за внедряване на ИКТ, НАССР системи и системи за качество.
Обхват на дейностите	1. Обучения за повишаване на професионалната квалификация и/или преквалификация; 2. Консултантска и инвестиционна подкрепа за стартиране на нов бизнес извън сектор Рибарство от работещи в сектора; 3. Обучения за придобиване на квалификация, свързана с изпълнение на новите дейности; 4. Подкрепа за създаване на логистични центрове за

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	предоставяне на бизнес, юридически, консултантски услуги, вкл. и техническа подкрепа (компютърно оборудване, интернет) за новосъздадени от заети в сектор Рибарство фирми, които оперират извън сектора. 5. Разработване на маркетингови и бизнес планове, стратегии за внедряване на иновации, планове за въвеждане на ИКТ, организиране на промоционални събития в подкрепа на бизнеса в рибарската област; 6. Подкрепа за въвеждане на електронна търговия, информационни системи и технологии; 7. Обучения в придобиване на умения за управление на малък бизнес; 8. Инвестиционна подкрепа за стартиране на микро и малки предприятия – доставка на специализирано оборудване, СМР; 9. Инвестиционна подкрепа за фирми опериращи в сектор Рибарство, която не води до повишаване на риболовното усилие; 10. Консултантска подкрепа за фирми в и извън сектор Рибарство, вкл. и стартиращи, за сертифициране и/или въвеждане на добри производствени практики; 11. Дейности за повишаване безопасността на труда в предприятията в и извън сектор Рибарство; 12. Създаване на структури за логистична подкрепа на заетите в сектор „Рибарство“; 13. Инициативи за популяризиране на рибарската област като привлекателно място за инвестиции, вкл. анализи, проучвания, изработване на инвестиционни профили, събития – изложби, панаири, изложения, борси; 14. Предпроектни проучвания, идейни, работни, технически проекти за изграждане на инфраструктура; 15. Подкрепа за разнообразяване и повишаване качеството на предлаганите туристически услуги – квалификационни курсове за заетите в сектора, проучвания, разработване на интегрирани туристически маршрути, изработване на рекламни материали, интернет страници, вкл. и за предлагане на услуги по интернет; 16. Разработване на маркетингови и бизнес планове, стратегии за внедряване на иновации, планове за въвеждане на ИКТ, маркетингови продулти, информационни технологии за популяризиране на рибарската област за инвестиции и подкрепа на туризма; 17. Подкрепа за въвеждане на електронна търговия;
--	---

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	18. Въвеждане на НАССР система, Добри производствени практики, системи за контрол на качеството, безопасните условия на труд, опазването на околната среда и водите и др. 19. Да се популяризира територията на РО като туристическа дестинация; 20. Инвестиции за подкрепа на фирми и организации извън сектор рибарство за реклама и въвеждане на информационни технологии; 21. Посещения и участие на специализирани борси за туризъм за представяне на местен туристически продукт и осъществяване на нови професионални контакти;
Допълняемост и демаркация	Дейностите, реализирани по тази мярка, следва да допълват, а не изцяло да „заместват“ дейности по други Мерки заложи в ОПРСРС 2007 – 2013., като допринасят за изпълнението на целите на програмата като цяло. Мярката кореспондира с мярка <i>Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област</i> посочена, като допустима в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.: С цел недопускане на двойно финансиране, кандидатите ще декларират, че не са получавали безвъзмездна финансова помощ за същите дейности по друга програма на ЕС, а в случай, че получат такава незабавно трябва да уведомят МИРГ. Екипът ще извършва проверка на декларираните обстоятелства.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> - Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; - Признати браншови организации и признати организации на производителите; - Обучаващи институции (учебни заведения, центрове за професионално обучение и др.); - Юридически лица, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; - Училища, музеи, читалища и други културни институции със статут на юридически лица; - Общини (Бяла, Долни чифлик и Аврен); <u>Целева група:</u> - Заетите в сектор рибарство - Други представители на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен
Екологична устойчивост	За да се постигне екологична устойчивост приоритет ще имат проекти съобразени с екологичните норми и стандарти, проекти

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	спомогащи опазването на екологията и околната среда. Във всички допустими и регламентирани според закона случаи ще се изисква становище на съответните органи за оценка на влиянието върху околната среда на дейности по оценяваните проекти.
Иновации	Приоритет ще се дава на проекти реализиращи иновативни решения и подходи за справяне с проблемите, чието решение е цел на проектите, също така проекти в които са заложили иновативни методи подобряващи управлението и администрирането им. Ще бъдат подкрепяни проекти които съдържат иновативни решения при начините на разпространение на резултатите, въвличане на представителите на целевите групи в проектните дейности, свързването на проекта с други инициативи и търсенето на синергия с цел по-силно въздействие за постигане на общите цели и др.
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 173 000 Евро, което е 4,8 % от стойността на стратегията (без частното съфинансиране). Индикативният дял на частното финансиране е 11,56% от целия финансов ресурс на мярката, като процентът на частно финансиране общо за цялата стратегия е 10%.
Вид и размер на финансирането	За проектни предложения, които са от частен интерес, размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 60% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. За проектни предложения на общини и на организации с нестопанска цел в интерес на цялата общност, размерът на безвъзмездната финансова помощ е 100% от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто са осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България. Минималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект не трябва да бъде по-малък от левовата равностойност на <u>1 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в обществена полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>30 000 евро</u>. Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект в частна полза не трябва да надвишава левовата равностойност на <u>25 000 евро</u>.
Резултати и последствия	На база анализите на ситуацията и предварителните срещи и разговори с потенциални бенефициенти бяха дефинирани следните очаквани резултати, които ще бъдат постигнати с помощта на проекти по мярката. <u>Дългосрочно въздействие:</u> Подобряването инфраструктурата и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	услугите в РО насочена към рибарските стопанства и общности ще подобрят условията на труд на рибарите, ще се намалят инцидентите, ще се подобри безопасността и като цяло ще се подобрят условията на труд и живот за рибарската общност на територията на РО. О това ще се възползват и всички останали жители и гости на региона. Развитието на туризма свързан пряко с рибарството ще увеличи атрактивността на региона като туристическа дестинация и приходите от туризъм. По тази мярка се очаква да бъдат финансирани 11 проектни предложения в рамките на които ще бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати</u>: • 5 проведени обучения; • 25 обучени лица за повишаване на квалификацията; • 10 инициативи за популяризиране на рибарската област като привлекателно място за инвестиции; • 1 въведена система за качество; • 3 интернет презентации; Очаква се проектите изпълнени от представители на частния сектор да бъдат 5 от всички проекти по мярката (11). Очаква се, че при изпълнение на предвидения брой проекти ще се усвоят всички средства по мярката. Очаква се в процеса на реализиране на стратегията да бъдат разработени нови идеи кореспондиращи с мярката и постигнати допълнителни непредвидени непосредствени резултати, които ще спомогнат за постигане на специфичните цели на мярката.
--	---

Приоритет 4: Устойчиво развитие на МИРГ

Мярка 4.1: Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.

Таблица 23: *Мярка 4.1*

4.1.	Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.
Специфични цели	1. Признаване на местната инициативна рибарска група български черноморски сговор Бяла-Долни чифлик-Аврен. 2. Обезпечаване на външна техническа помощ за дейността на МИРГ, с цел подпомагане изпълнението на стратегията за местно развитие.
Обосновка	Изграждането на капацитет е задължителна част от признаването на МИРГ, за което потенциалната МИРГ може да получи експертна помощ.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	След признаване на МИРГ проектите, които ще финансира стратегията за местно развитие на рибарската област трябва да бъдат инициирани, разработени и впоследствие управлявани от представители на общността. С изключение на публичния сектор бенифициентите нямат достатъчно капацитет и опит за кандидатстване с проекти, които биха отговорили на изискванията на програмата. Чрез тази мярка МИРГ ще подпомогне членовете и потенциални кандидати да разработят качествени проекти, допустими за финансиране чрез настоящата стратегия и/или други програми. Ще се даде възможност на кандидатите да получат консултантска помощ при разработване на проектите същевременно и да се обучат с цел устойчивост и развитие на капацитет. МИРГ ще инициира и управлява проектите по мярката.
Обхват на дейностите	1. Изработване на местна стратегия за развитие; 2. Организиране на информационни семинари, кампании и срещи за изпълнението и прилагането на Приоритетна ос № 4 "Устойчиво развитие на рибарските области" от ОПРСР; 3. Сформиране на кръгли маси и фокус групи относно основните проблеми и потенциала за развитие на МИРГ; 4. Информирание на местното население в МИРГ относно цялостния процес - от създаването на групата до разработването и прилагането на местната стратегия за развитие на МИРГ; 5. Попълване на заявление за признаване на МИРГ; 6. Други дейности в процеса на етапа на изграждане на капацитет; 7. Обучения на членовете на МИРГ; 8. Обучения за потенциалните бенефициенти и за получателите на финансова помощ по програмата; 9. Консултантска помощ за разписване на: Системите за управление и контрол (СУК) на МИРГ, процедурите за кандидатстване, насоките за разработване на проекти, критериите за подбор на проекти, формулярите за кандидатстване, за подготовка на договора за безвъзмездна финансова помощ и др.; 10. Консултантска помощ за измерване на базовите стойности на индикаторите за въздействие, заложи в Стратегията, и съпътстващите ги анализи на РО; 11. Консултантска помощ при подготовка на проекти по ОП за сектор „Рибарство“ (вкл. по другите приоритетни оси освен Приоритетна ос 4); 12. Външна експертна помощ за разработване на концепция и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	стратегия за въвеждане на иновации; 13. Външна експертна помощ за извършване на оценка на напредъка по изпълнение на Стратегията; 14. Хонорари за външни експерти, избрани да участват в Комисиите за подбор на проекти; 15. Други външни консултантски / експертни услуги.
Допълняемост и демаркация	Мярката кореспондира с мярка <i>Придобиване на умения и улесняване подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие</i>, посочена като допустими мерки в Приложение 5 на Наредба No. 15 от 21 май 2010 г.. Дейностите по мярката директно ще повлияят постигането на целите на всички, включени в обхвата на стратегията дейности.
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> МИРГ <u>Целева група:</u> • Членове на МИРГ • Потенциални кандидати • Заинтересовани страни и бенефициенти
Екологична устойчивост	Неприложимо
Иновации	Неприложимо
Финансови ресурси и допълнителни приходи	Общият ресурс за проекти по тази мярка е 0 Евро, което е 0 % от стойността на стратегията.
Вид и размер на финансирането	Размерът на безвъзмездната финансова помощ е до 100 на сто от одобрените и реално извършени разходи, от които 75 на сто се осигуряват от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България.
Резултати и последствия	<u>Дългосрочно въздействие:</u> изграден капацитет на МИРГ, изграден капацитет на местните хора, бизнеса, НПО и общинските администрации за разработване и управление на успешни проекти, качествени проекти за финансиране; Поради използване на средствата за текущи разходи (Мярка 4.2) не се очаква да бъдат финансирани проектни предложения. Постигнати безвъзмездно <u>непосредствени резултати:</u> • Изработена 1 местна стратегия за развитие; • Организиран 8 срещи със заинтересовани страни

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	(информационни срещи, семинари, кръгли маси) - Извършени 6 фокус групи относно основните проблеми и потенциала за развитие на МИРГ; - Информирано местно население в МИРГ относно цялостния процес на създаване на МИРГ и МСР; - Попълнено 1 заявление за признаване на МИРГ;
--	--

Мярка 4.2: Принос към текущите разходи на МИРГ.

Таблица 24: *Мярка 4.2*

4.2.	Принос към текущите разходи на МИРГ.
Специфични цели	Да бъде създадена и развита организация, която дълготрайно и успешно да функционира и подпомага проекти на местната общност.
Обосновка	Мярката се прилага съгласно НАРЕДБА № 15 от 21.05.2010 г. на МЗХ.
Обхват на дейностите	Всички дейности, свързани с организиране и администриране работата на МИРГ: 1. Привличане на местните заинтересовани общности и лица в дейности по изготвяне на проектни предложения; 2. Работа в тясно сътрудничество с кандидатите и потенциалните кандидати; 3. Популяризиране на възможностите за кандидатстване и разработване на проектни предложения; 4. Организиране на информационни кампании за потенциалните кандидати за условията за кандидатстване и предстоящо набиране на Заявления за кандидатстване; 5. Предоставяне на консултации за потенциалните бенефициенти относно процеса на изготвяне на проекти; 6. Подготовка и обявяване на покани за набиране на проектни предложения; 7. Прием на проектните предложения; 8. Оценка на административното съответствие и техническата и финансова оценка на качеството на проектните предложения; 9. Предоставяне на ИАРА всички постъпили проектни предложения с положителна оценка на административното съответствие за извършване на процедурна проверка за допустимост на разходите; 10. Подготовка на протокол за извършената оценка на проектните

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	предложения и организиране на заседанията на Колективния върховен орган за одобрение и/или отхвърляне на проектните предложения, преминали с положителна оценка процедурната проверка за допустимост наразходите, извършена от ИАРА; 11. Изпращане на доклад до ИАРА с резултатите от извършените проверки на проектните предложения и решението за класиране на проектните предложения, подписани от членовете на Колективния върховен орган; 12. Подпомагане на подготовката на Заявките за плащане на проектите, подавани до Регионалните разплащателни агенции на Разплащателната агенция; 13. Писмено информиране на кандидата за одобрение или отхвърляне на проектното предложение; 14. Участие в подписването на договори между МИРГ, кандидатите за финансово подпомагане и ИАРА; 15. Цялостното наблюдение по изпълнението на проекта и местната стратегия за развитие и предоставяне на доклади на ИАРА за изпълнението и чрез подготвянето на годишни доклади и доклади след приключването на всеки проект; 16. Изготвя и предоставя на ИАРА финансова информация за дейността си и доклади за изпълнение на мерките на стратегията; 17. Предоставя на ИАРА всяка изисквана информация, свързана с изпълнението 18. Всички спомагателни дейности свързани с работа на МИРГ
Допълняемост и демаркация	Неприложимо
Целеви бенефициенти	<u>Допустими кандидати:</u> - МИРГ Български черноморски сговор Бяла – Долни чифлик - Аврен <u>Целева група:</u> - Всички потенциални бенефициенти на местната стратегия за развитие, непряко цялата местна общност
Екологична устойчивост	Неприложимо
Иновации	Неприложимо
Финансови ресурси и	Планиран е максималният допустим според Наредба 15 бюджет 360 000 (триста и шестдесет хиляди) евро. Средствата 75 на сто се

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

допълнителни приходи	осигуряват от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България.
Вид и размер на финансирането	Финансирането е 100% и не се предвижда съфинансиране.
Резултати и последствия	<u>Дългосрочно въздействие:</u> Устойчиво функционираща МИРГ. По тази мярка се очаква да бъдат постигнати следните <u>непосредствени резултати:</u> • Добре работеща и структурирана организация; • Успешно работещ екип от експерти; • Изпълнени планираните в стратегията цели и резултати; • Изпълнен бюджет на стратегията за местно развитие; • Организирани и проведени Зобучения за членове на органите на МИРГ; • Извършени 3 срещи, семинари за обмяна на опит с други МИРГ в България и чужбина; • Обучени 40 потенциални бенефициенти за подготовка и изпълнение на проекти; • Процедури за кандидатстване, насоки за разработване на проекти, критерии за подбор на проекти, формуляри за кандидатстване и договор за безвъзмездна финансова помощ; • Извършена оценка на изпълнението на Стратегията; • Сформирани и проведени нужният брой комисии за подбор на проекти за всяка схема на кандидатстване.

8.2 Допустими разходи

Допустими разходи по мярка 1.1

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/ дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.;

2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/машините/съоръженията;

3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника

4. Разходи за обучения свързани с дейности свързани със създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултурите.

- възнаграждения за преподавателите;
- командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
- наем на учебни помещения (вкл. оборудване и техника);
- подготовка и отпечатване на учебни материали свързани с обучението;
- кетъринг за обучаваните лица;
- административни разходи за организация на обучението;
- разходи за практически занимания.

5. Разходи за услуги, проучвания, техническо/технологични разработки за състоянието на черноморските ресурси и за прилагането на нови методи и технологии с цел бъдещи инвестиции в сектор „Рибарство“;

6. Разходи за осигуряване на безопасността и условията на труд (услуги, оборудване, екипировка, материали);

7. Разходи за дейности насочени към опазване на околната среда и увеличаване популацията от местни видове риба и повишаване дяла на регламентирания улов;

8. Разходи за внедряване на информационни системи и технологии и системи за контрол на качеството и сертифициране на качеството, включително изготвяне на етикети и сертифициране на продукти от риболов и аквакултура;

9. Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери;

10. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

11. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства;

12. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.);

13. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи по мярка 1.2

1. Закупуване и инсталиране на оборудване (вкл. компютърно), технически средства, обзавеждане и други, пряко свързани с предмета на проекта, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация;
2. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника;
3. Разходи за обучения и курсове за повишаване капацитета на заетите лица в сектор „Рибарство“:
 - възнаграждения за преподавателите;
 - командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
 - наем на учебни помещения (вкл. оборудване и техника);
 - подготовка и отпечатване на учебни материали свързани с обучението;
 - кетъринг за обучаваните лица;
 - административни разходи за организация на обучението;
 - разходи за практически занимания.
4. Разходи за проучване на нови пазари, извършване на маркетингови анализи и проучвания, разработване на маркетингови стратегии, проучвания на територията на РО, информационни технологии и системи;
5. Разходи за разработване на иновации и партньорство с научни организации;
6. Разходи за популяризиране и реклама на свързани с територията, улов, производство и потребление, както и консумация на риба и рибни продукти (рекламни кампании, организиране на изложения, фестивали, кулинарни състезания, промотиране на РО като подходящо място за инвестиции в сектор „Рибарство“);
7. Разходи за посещения на специализирани изложения и панаири, посещения на борси и обмяна на опит (в България и чужбина);
8. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
9. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.);
10. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи по мярка 2.1

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.
2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/машините/съоръженията;
3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника;
4. Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери.
5. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта.
6. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства
7. Разходи за проучвания и популяризиране на паметници на културното наследство и опазване на екологията (хонорари, инструменти, материали, организиране на събития и реклама);
8. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.)
9. Разходи за обучения по учебни програми въведени в училищата:
 - възнаграждения за преподавателите;
 - командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
 - наем на учебни помещения (вкл. оборудване и техника);
 - подготовка и отпечатване на учебни материали свързани с обучението;
 - кетъринг за обучаваните лица;
 - административни разходи за организация на обучението;
 - разходи за практически занимания.
10. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи по мярка 2.2

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/ дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.;
2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването /машините/съоръженията.
3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника.
4. Разходи за услуги за ремонт на лодки.
5. Разходи за организиране на спортни и културни събития, включително и международни: регати, риболовни състезания, концерти, пленери, фестивали (хонорари, командировки, материали, оборудване, кетъринг, преводачески услуги и др.)
6. Разходи за услуги насочени към опазване на здравето и повишаване сигурността на рибарите в морето, включително сигнализация на опасни участъци, мидени полета и пр.
7. Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери.
8. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта.
9. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства.
10. Разходи за подкрепа на музеи, музейни сбирки за съхраняване автентичността и популяризиране на специфичните характеристики на риболова в РО (хонорари, инструменти, материали, реклама, печатни издания, преводачески услуги и др.).
11. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.)
12. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи по мярка 3.1

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/ дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.
2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването /машините/съоръженията.
3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника.
4. Разходи за популяризиране и реклама на туристически атракции, туристически услуги и продукти (услуги, хонорари, командировки, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.).
5. Разходи за услуги, проучвания, техническо/технологични разработки насочени към развитие на занаятчийството, създаване на туристически продукти и атракции, стартиране или развитие на бизнес дейности и предприемачество, развлекателни и спортни дейности. (услуги, хонорари, командировки, материали, реклама, маркетинг и др.).
6. Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери.
7. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта.
8. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства.
9. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.)
10. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Допустими разходи по мярка 3.2

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/ дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.;
2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/машините/ съоръженията;
3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника;
4. Разходи за обучения и курсове за придобиване на умения, свързани с морето – водолазни, яхтинг, сърф и др.:
 - възнаграждения за преподавателите;
 - командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
 - наем на учебни помещения (вкл. оборудване и техника);
 - подготовка и отпечатване на учебни материали свързани с обучението;
 - кетъринг за обучаваните лица;
 - административни разходи за организация на обучението;
 - разходи за практически занимания.
5. Разходи за консултантски услуги свързани със стартиране или развитие на бизнес алтернативен на рибарството на територията на РО, бизнес идеи и предприемачество;
6. Разходи за популяризиране и реклама на дейности и продукти алтернативни на рибарството (услуги, хонорари, материали, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.);
7. Разходи за услуги насочени към развитие на занаятчийството, екотуризма, пренасочване и/или обновяване и оборудване на риболовните кораби/лодки с цел развитие на дейности, различни от риболова;. (услуги, хонорари, материали);
8. Специализирана складова техника и складови транспортни средства: електрокари и мотокари, транспалетни колички и хладилни контейнери;
9. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
10. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства;
11. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.);

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

12. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи мярка 3.3

1. Разходи за строително-монтажни работи (строителство, разширяване/ дострояване, обновяване, преустройство, реконструкция, всички видове ремонт на сгради и инсталации по тях, довършителни работи и други специфични, в зависимост от предназначението на обекта), разходи за ВИК, електротехнически и механични работи, отопление и др.;
2. Закупуване и инсталиране на нови машини и оборудване (вкл. компютърно), съоръжения, обзавеждане и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването/машините/съоръженията;
3. Разходи за обучения на персонал за експлоатация на обекти и работа с техника;
4. Разходи за обучения и курсове за професионалната квалификация и/или преквалификация:
 - възнаграждения за преподавателите;
 - командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) в съответствие с приложимата нормативна уредба в тази област;
 - наем на учебни помещения (вкл. оборудване и техника);
 - подготовка и отпечатване на учебни материали свързани с обучението;
 - кетъринг за обучаваните лица;
 - административни разходи за организация на обучението;
 - разходи за практически занимания.
5. Разходи за услуги и създаване на логистични центрове за услуги насочени към стартиране или развитие на бизнес алтернативен на рибарството на територията на РО, бизнес идеи и предприемачество;
6. Разходи за сертифициране и/или въвеждане на добри производствени практики, повишаване на безопасността на труда, НАССР системи, системи за качество, мерки за опазване на екологията;
7. Разходи за разработване на проучвания, маркетингови и бизнес планове, разработване на интегрирани туристически маршрути, стратегии за внедряване на иновации, въвеждане на електронна търговия, информационни системи и технологии, маркетингови продукти;
8. Разходи за популяризиране на рибарската област като привлекателно място за инвестиции, включително анализи, проучвания, изработване на инвестиционни

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

профили, събития – изложби, панаири, изложения, борси (услуги, хонорари, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.);

9. Разходи за организиране на промоционални събития в подкрепа на бизнеса и популяризиране територията на РО като туристическа дестинация - спортни празници, представления, фестивали, културни мероприятия, изработване на печатни издания, наръчници, рекламни материали (услуги, хонорари, материали, кетъринг, преводачески услуги, реклама, маркетинг и др.);

10. Разходи за реклама и въвеждане на информационни технологии за фирми и организации извън сектор рибарство;

11. Разходи за организиране на посещения и участие на специализирани борси за туризъм за представяне на местен туристически продукт и осъществяване на нови професионални контакти. (услуги и командировки);

12. Закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

13. Закупуване на специализирани транспортни и плавателни средства;

14. Разходи за дейности по информация и публичност като разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, необходими за изпълнение на проекта (печатни материали, интернет сайтове, интернет приложения и използване на социални мрежи, разходи за популяризиране на събития и др.);

15. Разходи за организация и управление, включително подготовка на проектното предложение и предварителни разходи (инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект и други услуги), разходи за строителен и авторски надзор - в общ размер на не повече от 5% от общо допустимите разходи.

Допустими разходи мярка 4.1

Допустими дейности по мярката са разписаните в Чл. 43 от Наредба No. 15 от 21 май 2010 г. допустими текущи разходи за управление на дейността на местните инициативни рибарски групи:

1. Хонорари за външни експерти, наети от МИРГ, които не могат да надвишават сумата от 200 лева на ден;

2. Заплащания за допълнителен персонал/членове на екип на МИРГ, който може да е нает на половин работен ден, или при необходимост - експертна намеса само в определен брой работни дни;

4. Разходи за провеждане на проучвания, анализи, фокус-групи, измервания, и др. статистически и аналитични похвати, необходими за изпълнение на заложените дейности;

5. Разходи за преводачески услуги;

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

6. Организационни разходи за провежданите семинари и обучения, работни и партньорски срещи, наем на зали и оборудване, подготовка и разпространение на информационни материали и други дейности, необходими за изпълнение на заложените дейности;

7. Разходи за нощувки и дневни, предвидени в бюджета и изчислени съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.; изм., бр. 21 от 1991 г., бр. 2 от 1994 г., бр. 62 от 1995 г., бр. 34 от 1997 г., бр. 40 от 1999 г. и бр. 2 от 2008 г.), и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.; изм, бр. 80 и 86 от 2004 г., бр. 36 и 96 от 2005 г., бр. 2 от 2006 г., бр. 23 и 98 от 2007 г., бр. 64 от 2008 г. и бр. 10 от 2009 г.);

Допустими разходи мярка 4.2

Допустими дейности по мярката са разписаните в Чл. 43 от Наредба No. 15 от 21 май 2010 г. допустими текущи разходи за управление на дейността на местните инициативни рибарски групи:

1. Заплата за управителя на всяка МИРГ в размер до 10 минимални работни заплати на месец за страната, заплата на координатора на всяка МИРГ в размер до 8 минимални работни заплати за страната на месец, както и заплата на техническия сътрудник на всяка МИРГ в размер до 6 минимални работни заплати за страната на месец;
2. Заплащания за допълнителен персонал/членове на екип на МИРГ, който може да е нает на половин работен ден, или при необходимост - експертна намеса само в определен брой работни дни;
3. Разходи за наем на офиси на МИРГ;
4. Разходи за наеми и/или закупуване на нова офис-техника, друга техника и/или оборудване, необходими за осъществяване и управление на дейностите на МИРГ;
5. Разходи за закупуване на офис-консумативи и канцеларски материали;
6. Разходи за закупуване на лек автомобил под 150 к. с. и с до 5+1 места;
7. Разходи за организиране на срещи на органите на МИРГ;
8. Разходи за комуникация (телефони, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги), транспорт, отопление, ток, вода, необходими за реализиране и прилагане на местната стратегия за развитие и за извършване на дейността на МИРГ;
9. Разходи за преводачески услуги;
10. Организационни разходи за провежданите семинари и обучения, работни и партньорски срещи, наем на зали и оборудване, подготовка и разпространение на информационни материали и други дейности по популяризиране на МИРГ;
11. Разходи за нощувки и дневни, предвидени в бюджета и изчислени съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г. (обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.; изм., бр. 21 от 1991 г., бр. 2 от 1994 г., бр. 62 от 1995 г., бр. 34 от 1997 г., бр. 40 от 1999 г. и бр. 2 от 2008 г.), и Наредбата за служебните командировки и

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.; изм, бр. 80 и 86 от 2004 г., бр. 36 и 96 от 2005 г., бр. 2 от 2006 г., бр. 23 и 98 от 2007 г., бр. 64 от 2008 г. и бр. 10 от 2009 г.);

12. Разходи за участия в изложения, конференции, срещи, обучения, както и разходи за участия в мероприятия на Националната рибарска мрежа, мероприятия на ФАРНЕТ "Европейска общностна мрежа на Местните инициативни рибарски групи", международни семинари и срещи за обмен на опит, при условие че същите не са финансирани по реда на мярка 4.1.Б. "Помощ за осъществяване на съвместни дейности" от Приоритетна ос № 4 "Устойчиво развитие на рибарските области" от ОПРСР;

13. Разходи, свързани с подготовката на бъдещи съвместни дейности между две или повече МИРГ (срещи между МИРГ за обмен на опит и/или информация, участие след покана в семинари/конференции/кръгли маси, които са организирани от една МИРГ, която е поканила за участие друга/други МИРГ и т.н.), при условие че същите не са финансирани по реда на мярка 4.1.Б. "Помощ за осъществяване на съвместни дейности" от Приоритетна ос № 4 "Устойчиво развитие на рибарските области" от ОПРСР.

8.3 Недопустими разходи

1. Закупуване на земя и недвижими имоти
2. Данък добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановимия ДДС
3. Разходи за закупуване на активи на лизинг, дължим извън периода на действие на МСР и с остатъчна стойност, когато МИРГ не придобива собственост върху актива;
4. Разходи за финансови задължения, лихви по кредити и неустойки и лихви по лизинг;
5. Банкови такси за сметки, обслужващи финансови средства от друг източник;
6. Закупуване на техника и оборудване втора употреба
7. Плащане в натура и брой
8. Разходи за дейности, чието изпълнение е стартирано преди влизането в сила на договора за безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема, с изключение на допустимите предварителни разходи (до 5% от общодопустимите разходи) за подготовка на проектното предложение, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект;
9. Мита, други данъци и такси;
10. Закупуване на инфраструктура за обучение, която възлиза на повече от 10% от общите допустими разходи по даден проект;
11. Разходи за осигурителни вноски и застраховки, които не са задължителни с нормативен акт;
12. Разходи за застраховки на дълготрайни материални активи (ДМА);

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

13. Разходи за закупуване на транспортни средства, които не са пряко свързани с дейностите по проекта и не са обосновани за постигане на целите по проекта;
14. Дарения;
15. Разходи за амортизации;
16. Разходи за дейности, които се финансират по други програми и/или проекти;
17. Разходи за командировки в страната и чужбина надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната и в чужбина;
18. Разходи за инвестиции, които не са пряко свързани с дейностите по проекта

9. Съвместимост на стратегията с други политики за развитие на областта

Местната стратегия за развитие не е документ, изолиран от останалите политики за развитие на местните общности. Стратегията има за цел да допълни другите съществуващи документи, касаещи местното икономическо и социално развитие на територията. Стратегията е свързана и допълва следните стратегически документи, касаещи рибарската област, а именно:

- Национална Стратегическа Референтна Рамка 2007 – 2013 г.
- Оперативна програма за развитие на сектор рибарство (ОПРСР) и политиката на Европейския фонд за рибарство (ЕФР)
- Националният стратегически план за рибарството и аквакултурите 2007 – 2013
- Общинският план за развитие на община Бяла
- Общинският план за развитие на община Долни чифлик
- Общинският план за развитие на община Аврен
- Стратегията за развитие на Местната инициативна група „Местна инициативна група (МИГ) Долни чифлик и Бяла”

Национална Стратегическа Референтна Рамка 2007 – 2013 г.

Стратегическите цели на МСР на МИРГ допринасят за изпълнение на стратегическите цели на Националната стратегическа референтна рамка 2007-2013. Тя е обвързана и допринася за изпълнението на Цел 1 на НСРР „Повишаване на конкурентоспособността на икономиката с цел висок и устойчив растеж”, както и за постигане на Цел 2 на НСРР „Развитие на човешкия капитал за постигане на по-високи равнища на заетост, доходи и социална интеграция”.

Оперативна програма за развитие на сектор рибарство (ОПРСР) и политиката на Европейския фонд за рибарство (ЕФР)

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Стратегическите цели на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите цели на Оперативна програма за развитие на сектор рибарство (ОПРСР) и политиката на Европейския фонд за рибарство (ЕФР), които са:

Главна цел: Превръщането на сектора в конкурентоспособен, модерен и динамичен, базиран на устойчиво развитие на рибарството и аквакултурата, както и към подобряване качеството на живот в рибарските области.

Основни цели:

Цел 1: Да се осигури конкурентоспособност и устойчивост на рибарския сектор.

Цел 2: Да се развие пазара на продуктите от риболов и аквакултурно производство.

Цел 3: Да се подкрепи устойчивото развитие на рибарските области и да се подобри качеството на живот в тях.

Цел 4: Да се подпомогне изпълнението на Оперативната програма в рамките на Общата политика по рибарството на ЕС.

Националният стратегически план за рибарството и аквакултурите 2007 – 2013

Стратегическите цели и приоритети на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите приоритети на Националният стратегически план за рибарството и аквакултурите 2007 – 2013:

- подобряване на базисната инфраструктура;
- повишаване на качеството на човешкия капитал с акцент върху заетостта;
- насърчаване на предприемачеството, благоприятна бизнес среда и доброто управление;
- поддържане на балансирано териториално развитие.

Общинският план за развитие на община Бяла 2007 – 2013

Стратегическите цели и приоритети на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите цели заложиени в Общинският план за развитие на община Бяла:

- Създаване на условия за устойчиво икономическо развитие
- Съхраняване на природните ресурси
- Подобряване качеството на средата на живот в общината
- Повишаване на местния капацитет за планиране и управление

Общинският план за развитие на община Долни чифлик 2007 – 2013

Стратегическите цели и приоритети на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите цели заложиени в Общинският план за развитие на община Долни чифлик:

- Повишаване на конкурентоспособността чрез привличане и задържане на фирми в секторите на растеж /дървопреработваща промишленост, селско стопанство и туризъм/
- Създаване на условия и стимулиране развитието на средния и малък бизнес
- Повишаване на качеството на човешкия капитал
- Развитие на туризъм
- Обновяване и доизграждане на техническата инфраструктура
- Трайно подобряване на екологичното състояние на общината
- Намаляване на безработицата

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Подобряване на здравното обслужване на населението
- Повишаване активността на гражданите

Общинският план за развитие на община Аврен 2007 – 2013

Стратегическите цели и приоритети на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите приоритети на Общинският план за развитие на община Аврен:

- Повишаване конкурентоспособността на общинската икономика;
- Подобряване качеството на живот чрез модернизиране на инфраструктурата, осигуряване на благоприятна околна среда и запазване на природното наследство;

Стратегията за развитие на Местната инициативна група „Местна инициативна група (МИГ) Долни чифлик и Бяла“

Стратегическите цели и приоритети на МСР на МИРГ допринасят и напълно кореспондират със стратегическите цели на стратегията на Местната инициативна група „Местна инициативна група (МИГ) Долни чифлик и Бяла“.

- Развитие на конкурентно земеделие и горско стопанство и основан на иновации хранително-преработвателен сектор;
- Опазване на природните ресурси и защита на околната среда в селските райони;
- Насърчаване на възможностите за заетост и подобряване качеството на живот в селските райони.

10. Индикативна финансова рамка

За постигане на целите на местната стратегия за развитие и в резултат на проведените срещи и дискусии в етапа на изграждане на капацитет на Местна инициативна рибарска група Български черноморски сговор Бяла – Долни чифлик – Аврен, беше определена индикативната финансова рамка на бъдещите дейности в обхвата на местната стратегия. Индикативната финансова рамка е изцяло съобразена и отговаря на Европейското и национално законодателство и пряко на Наредба № 15 от 21 май 2010 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка 4.1. "Развитие на рибарските области", подмярка 4.1.А. "Финансова подкрепа за прилагане на местните стратегии за развитие и покриване на текущите разходи на рибарските групи " по приоритетна Ос № 4 "Устойчиво развитие на рибарските области" от Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство" на Република България, финансирана от Европейския фонд за рибарство за програмен период 2007 - 2013 г. и националния бюджет.

Бюджетът на местната стратегия за развитие може да бъде увеличен само в случай, че в одобрените от ИАРА местни стратегии за развитие не е заложен максималният бюджет от 3 600 000 евро и/или са признати по-малко от четири МИРГ, при обоснована актуализация за включване на нови мерки и/или дейности в местната стратегия за развитие. Актуализацията на местната стратегия за развитие е допустима след изтичане на първата година от нейното одобрение от ИАРА.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

10.1 Основни финансови параметри

Максималната стойност на местна стратегия за развитие Бяла - Долни чифлик - Аврен (без частното финансиране) е в размер на **3 600 000 Евро**, от които 75 на сто ще бъдат осигурени от ЕФР и 25 на сто от държавния бюджет на Република България;

Допълнителното съфинансиране към бюджета на местната стратегия за развитие е в размер на **403 000 Евро**, което е 11,19 % от стойността на Стратегията без частното финансиране и 10% от стойността с частното финансиране. Средства са извън максималния бюджет от **3 600 000 евро** на МСР и ще бъдат осигурени от частното съфинансиране по проектите (от всеки отделен проект);

Минимално 51% от броя на проектите, заложи в местната стратегия за развитие, ще са изпълнени от представители на частния сектор. Очакванията са да бъдат реализирани 55 проекта, от които 28 да бъдат изпълнени от представители на частния сектор. При проектните предложения в частен интерес размерът на безвъзмездната финансова помощ ще е до 60 на сто от одобрените допустими и реално извършени разходи.

Проекти на общини и на юридически лица с нестопанска цел и общини в интерес на цялата общност ще получават **100%** безвъзмездно финансиране на допустимите и реално извършените и одобрени разходи.

10.2 Бюджет

Таблица 25: Бюджет

Мярка 1.1: Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството								
	Мин. размер	Макс. размер	Съфинансиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинансиране	Общо
Проекти					4	225 000	50 000	275 000
в обществена полза	1 000	75 000	0%	100%	2	150 000	0	150 000
в частна полза	1 000	70 000	40%	60%	2	75 000	50 000	125 000
Мярка 1.2: Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.								
	Мин. размер	Макс. размер	Съфинансиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинансиране	Общо
Проекти					7	138 000	10 000	148 000
в обществена полза	1 000	25 000	0%	100%	5	123 000	0	123 000

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

в частна полза	1 000	10 000	40%	60%	2	15 000	10 000	25 000
----------------	-------	--------	-----	-----	---	--------	--------	--------

Мярка 2.1: Защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.

	Мин. размер	Макс. размер	Съфинансиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинансиране	Общо
Проекти					3	739 000	0	739 000
в обществена полза	5 000	250 000	0%	100%	3	739 000	0	739 000
в частна полза	5 000	250 000	40%	60%	0	0	0	0

Мярка 2.2: Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.

		Мин. размер	Макс. размер	Съфинансиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
							Средства по ОС 4	Съфинансиране	Общо
Проекти						6	573 000	20 000	593 000
в обществена полза	Общини	1 000	375 000	0%	100%	4	543 000	0	543 000
	други	1 000	25 000						
в частна полза		1 000	25 000	40%	60%	2	30 000	20 000	50 000

Мярка 3.1: Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство;

		Мин. размер	Макс. Размер	Съфинансиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
							Средства по ОС 4	Съфинансиране	Общо
Проекти						20	1 127 000	293 000	1 420 000
в обществена полза	Общини	1 000	375 000	0%	100%	5	687 500	0	687 500
	други	1 000	50 000						
в частна полза		1 000	200 000	40%	60%	15	439 500	293 000	732 500

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Мярка 3.2: Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;

		Мин. размер	Макс. Размер	Съфинан- сиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
							Средства по ОС 4	Съфинан- сиране	Общо
Проекти						4	265 000	10 000	275 000
в обществена полза	Общини	1 000	125 000	0%	100%	2	250 000	0	250 000
	други	1 000	50 000						
в частна полза		1 000	10 000	40%	60%	2	15 000	10 000	25 000

Мярка 3.3: Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм.

	Мин. размер	Макс. размер	Съфинан- сиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинан- сиране	Общо
Проекти					11	173 000	20 000	193 000
в обществена полза	1 000	30 000	0%	100%	6	143 000	0	143 000
в частна полза	1 000	25 000	40%	60%	5	30 000	20000	50 000

Мярка 4.1: Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.

	Мин. размер	Макс. размер	Съфинан- сиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинан- сиране	Общо
Проекти	1000	30 000	0%	100%	0	0	0	0

Мярка 4.2: Принос към текущите разходи на МИРГ.

	Мин. размер	Макс. размер	Съфинан- сиране %	Финансиране от стратегията	Индикативен бр. проекти	Общ бюджет на мярката в Евро		
						Средства по ОС 4	Съфинан- сиране	Общо
						360 000	0	360 000

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Бяла - Долни чифлик - Аврен

ОБЩО:		55	3 600 000	403 000	4 003 000

10.3 Индикативно разпределение на средствата по мерки и години

Стойностите показани в Таблица 25. са без частното финансиране. 2014 г. и 2015 г. са обединени, защото през това време ще се изпълняват проекти одобрени преди точен период и нужните средства за разплащания ще зависят много от сроковете на отделните проекти. Подробно и конкретно разпределение на средствата ще се изготвя преди започване на всяка една планова календарна година.

Разпределението на бюджета на стратегията за развитие на МИРГ по мерки е свързано с резултатите от допитване за инвестиционните намерения и проучване на проектния потенциал на рибарската област.

Всяка една мярка ще бъде отваряна веднага, след като необходимите документи са разработени и утвърдени от компетентните за това инстанции. Първоначално ще се стартира без определен срок за подаване на проектни предложения, но в случай че няма активност от страна на потенциалните бенефициенти, ще се премине към вариант с покани с определен срок за кандидатстване, активни информационни кампании, индивидуални срещи с допустимите кандидати и консултантска подкрепа.

Таблица 26: Разпределение на средствата по мерки и години

Приоритет/мярка	2012 г.		2013 г.		2014 г. и 2015 г.		Общо за целия период
	евро	%	евро	%	евро	%	евро
Приоритет 1: Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.	167 100	28,71%	211 200	36,29%	203 700	35%	582 000
Мярка 1.1: Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултури	129 600	30%	151 200	35%	151 200	35%	432 000
Мярка 1.2: Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.	37 500	25%	60 000	40%	52 500	35%	150 000
Приоритет 2:	462 300	30%	539 350	30%	539 350	35%	1 541 000

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство.							
Мярка 2.1: Защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.	357 300	30%	416 850	35%	416 850	35%	1 191 000
Мярка 2.2: Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.	105 000	30%	122 500	35%	122 500	35%	350 000
Приоритет 3: Повишаване конкурентноспособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивостта, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.	249 250	25%	398 800	40%	348 950	35%	997 000
Мярка 3.1: Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство.	161 750	25%	258 800	40%	226 450	35%	474 000

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Мярка 3.2: Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;	25 000	25%	40 000	40%	35 000	35%	100 000
Мярка 3.3: Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм.	62 500	25%	100 000	40%	87 500	35%	250 000
Приоритет 4: Устойчиво развитие на МИРГ	186 000	38,75%	120 000	25%	174 000	36,25	480 000
Мярка 4.1: Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.	60 000	50%	30 000	25%	30 000	25%	120 000
Мярка 4.2: Принос към текущите разходи на МИРГ.	126 000	35%	90 000	25%	144 000	40%	360 000
Общо за цялата стратегия	1 064 650	29,57	1 269 350	35,26	1 266 000	35,17	3 600 000

10.4 Индикативен времеви график по мерки

Таблица 27: Индикативен времеви график по мерки

Приоритет/мярка	Максимална продължителност на Индивидуалните проекти	2012 г.	2013 г.	2014 г. и 2015 г.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Приоритет1:

Повишаване конкурентноспособността и продуктивността на сектор рибарство.

Мярка 1.1:

Създаване на добавена стойност към продуктите на рибарството и аквакултури

18 месеца

Набиране на проекти

Усвояване на средствата

Мярка 1.2:

Поддържане на сектор Рибарство чрез развитие на маркетинг, реклама, иновации и капацитет.

18 месеца

Набиране на проекти

Усвояване на средствата

Приоритет 2:

Опазване на околната среда, устойчиво използване на рибните и природните ресурси, съхраняване и развиване на националното природно, архитектурно и културно наследство.

Мярка 2.1:

Защита на околната среда в рибарски райони, с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство.

18 месеца

Набиране на проекти

Усвояване на средствата

Мярка 2.2:

Подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малките рибарски общности.

18 месеца

Набиране на проекти

Усвояване на средствата

Приоритет 3:

Повишаване конкурент-носпособността на рибарската област, чрез създаване на капацитет, насърчаване на предприемчивостта, създаване на алтернативи за заетост на населението в региона и развитие на туризма.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Мярка 3.1: Разнообразяване, развиване и подкрепа на дейности алтернативни на рибарството, по-специално туризъм и развитие на туристически атракции с цел създаване на допълнителна заетост и работни места извън сектор Рибарство.	18 месеца	Набиране на проекти	
		Усвояване на средствата	
Мярка 3.2: Преструктуриране и пренасочване на икономически дейности, по-специално чрез насърчаване на екотуризма, при условие че тези дейности не водят към повишаване на риболовното усилие;	18 месеца	Набиране на проекти	
		Усвояване на средствата	
Мярка 3.3: Повишаване на конкурентоспособността на рибарската област чрез придобиване на нови професионални умения и компетенции, подкрепа на предприемчивостта, гарантиране на качеството и популяризация на региона за инвестиции и туризъм.	18 месеца	Набиране на проекти	
		Усвояване на средствата	
Приоритет 4: Устойчиво развитие на МИРГ			
Мярка 4.1: Придобиване на умения и подпомагане подготовката и изпълнението на местната стратегия за развитие.	12 месеца	Набиране на проекти	
		Усвояване на средствата	

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Мярка 4.2: Принос към текущите разходи на МИРГ.	Неприложимо	Усвояване на средствата
---	-------------	-------------------------

11. Процедури за изпълнение на стратегията

11.1 Общи правила за изпълнение на Стратегията

Прилагането на МСР включва изпълнението на множество процедури. Решенията за стартиране на процедури по изпълнение на МСР се вземат от Управителя и/или УС, съгласно правомощията му определени от Устава на Сдружението. Ще се прилагат **следните стандартни процедури:**

- Процедура за публикуване на покани за кандидатстване с проекти към МСР;
- Процедура за информиране, консултиране и подпомагане на потенциалните кандидати за подготовката на проекти;
- Процедура за приемане, регистриране на заявления за кандидатстване по съответните мерки;
- Процедура за създаване и поддържане на база данни за постъпилите проекти по МСР;
- Процедура за оценка на административното съответствие и допустимост на кандидати, дейности и разходи;
- Процедура за техническа оценка и класиране на проектопредложенията;
- Процедура за Изпращане на информация за проектите, преминали предварително одобрените от Комисията в ИАРА;
- Процедура за информиране на кандидатите за одобрение или отхвърляне на проекта;
- Процедура за сключване на договори с одобрените кандидати и промени в договорите;
- Процедура за Посещения на място и последваща проверка;
- Процедура за подпомагане на одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане до РА;
- Процедура за изготвяне на годишен доклад за отчитане изпълнението на МСР;
- Процедура за използване на административните разходи на МИГ и средствата за придобиване на умения и придобиване на обществена активност;
- Откриване процедура за обновяване на Стратегията;
- Други процедури, свързани с отчитането и прилагането на МСР, разработвани при необходимост

Екипът на МИРГ ще разработва и представя за одобрение пред УС **следните стандартни формуляри и документи:**

- **Индикативна годишна работна програма** за подготовка и финансиране на проекти

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Покана за набиране на проекти
- Правила за оценка
- Таблица за проверка за административно съответствие и допустимост на проектите
- Техническа експертна оценка и класиране на проектите
- Протокол за класиране
- Уведомление за класиране
- Договор за финансово подпомагане
- Таблица за оценка на напредъка на проект
- Протокол от проверка на място
- Списък на консултантите към МИРГ

Подготовка на проекти за изпълнение на Стратегията

МИРГ активно ще работи за информиране, консултиране и подготовка на проекти за потенциалните кандидати от РО.

До 31 януари на всяка календарна година МИРГ ще обявява **Индикативна работна програма за подготовка и финансиране на проекти.**

Индикативна годишна работна програма за подготовка и финансиране на проекти ще съдържа информацията относно:

1. Приоритетните области и мерките, по които през текущата година ще се финансират конкретни проекти и дейности
2. Индикативен размер на финансовата помощ по всеки приоритет и мярка
3. Индикативни срокове за приемане на проектни предложения
4. Допустими бенефициенти на финансовата помощ
5. Координати за връзка с МИРГ и консултантите по подготовка на проекти
6. Информация и лого на финансиращата институция

На интернет-страницата на МИРГ ще бъдат публикувани общите правила за финансиране на проекти, допустимите бенефициенти по програмата, както и документи за кандидатстване по отделните мерки.

Към МИРГ ще бъдат привлечени консултанти в различни области за изпълнение на мерки от ОПРСР и МСР на региона. **Списък на консултантите ще бъде публикуван също на уеб-страницата** и ще бъде изложен на видно място в офиса на МИРГ.

Начин за кандидатстване

Приемането на проектопредложения за финансиране в изпълнение на Местната стратегия за развитие на региона ще става чрез обявяване на **Покана за набиране на проекти**, която ще се публикува в **регионален ежедневник, в общините от територията на МИРГ, както и на информационното табло и интернет-страницата на МИРГ**. Предвижда се да се обявяват една до две покани годишно. След публикуването на поканите, минималният срок за подаване на проекти ще бъде 45 календарни дни. Допустимо е прилагането на едностепенна и двустепенна схема на кандидатстване, като двустепенната ще се прилага в случаите, когато се предполагат множество потенциални кандидати и разнородни допустими дейности по проектите. При двустепенна схема на кандидатстване, срокът за одобрение на Идейните проекти ще бъде минимум 20 календарни дни.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Поканата за набиране на проекти ще съдържа:

- Информация и лого на финансиращата институция
- Мярката, по която ще се финансират конкретни проекти и дейности
- Допустимите дейности по проекто-предложенията
- Допустими разходи
- Териториалния обхват за реализиране на конкретните проекти и дейности
- Допустими бенефициенти на финансовата помощ
- Общ размер за финансовата помощ по конкретната мярка
- Срок и място за приемане на проектни предложения
- Адрес, на който може да бъдат намерени или получени документите за кандидатстване
- Минимална и максимална стойност на проектните предложения
- Размер на финансовата помощ за всеки проект

11.2 Специфични правила за изпълнение на Стратегията

Избор на проекти

Проекто-предложенията ще се приемат до изтичането на указания в Поканата за набиране на проекти краен срок.

Ще бъдат разработвани Правила за оценка и ще бъдат одобрени от УС на МИРГ предварително - преди публикуване на Поканата за набиране на проекти.

Ще бъде сформирана комисия за избор на проекти. Комисията за избор на проекти ще извършва **Проверка за административно съответствие и допустимост на проектите**. След съставяне на Списък **на допуснатите до техническа оценка проекти**, ще бъде извършена Техническа експертна оценка и класиране на проектите от членовете на Комисията.

Комисията за избор на проекти ще завършва своето заседание с **Протокол за предварителен подбор на проекти**, който ще бъде предоставен в ИАРА за извършване на процедурна проверка за допустимост на разходите. В списъка се включват само проекти, преминали с положителна оценка на административното съответствие.

След получаване на оценката от ИАРА, Комисията за избор на проекти подготвя **Протокол за извършената оценка на проектните предложения** и организира заседанията на колективния върховен орган за одобрение и/или отхвърляне на проектните предложения, преминали с положителна оценка процедурната проверка за допустимост на разходите, извършена от ИАРА.

Колективният върховен орган взема **Решение за одобрение на проектните предложения**.

Уведомяване и сключване на договор

Всички кандидати в процедурата за набиране на проекти ще бъдат писмено информирани за одобрение или отхвърляне на проекта. За тази цел ще бъде изготвена

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

стандартна бланка **Уведомление за класиране**. Класираните участници ще бъдат поканени в определен срок да представят съпътстващи документи и да подпишат **Договор за финансово подпомагане**.

Изпълнение на проектите

Класираните за финансово подпомагане проекти ще се изпълняват от Бенефициентите. При необходимост или по тяхно желание, екипът на МИРГ ще оказват помощ на бенефициента при подготовката на заявки за плащане до регионалните разплащателни агенции на Разплащателната агенция (РРА - РА).

МИРГ задължително ще посещава обекти, на които са предвидени строително-монтажни работи, преди да е стартирало тяхното изпълнение.

МИРГ извършва цялостно наблюдение по изпълнението на проекта.

Наблюдение изпълнението на проектите

МИРГ ще създаде и поддържа **база данни за постъпилите проекти по Местната Стратегия за развитие, тяхното състояние и движение.**

МИРГ ще извършва **проверки на място** за наблюдение напредъка на проекта.

Екипът на МИРГ ще изготви формуляр за **Оценка на напредъка на проект**. Въз основа на предоставяните от бенефициента **Ежемесечни отчети** този формуляр ще бъде попълван след депозирането на всеки отчет. МИРГ ще извършва проверки на място за установяване на съответствието между планираните и извършените дейности по проекта. Ще се наблюдава спазването на изискванията относно дейностите за информираност и публичност, произход и обозначение на закупените по проектите дълготрайни активи и др. При констатиране на нередности и/или риск за изпълнението на проекта, на Бенефициента ще бъде предоставяна помощ, под формата на методически указания, правна или техническа консултация от екипа на МИРГ и др.

При необходимост, установена въз основа на мотивирано становище на МИРГ или по обосновано искане на бенефициента, срокът на Договора за финансово подпомагане ще бъде удължаван.

12. Процедури и изисквания за мониторинг и докладване

МИРГ наблюдава и контролира качеството на изпълнението на Стратегията за местно развитие, като извършва мониторинг с помощта на финансови индикатори, изходни индикатори и индикатори за резултат, а при възможност и индикатори за въздействие.

МИРГ предвижда възможност за проследяването на следните финансови индикатори:

- брой и стойност на подадените заявления,
- брой и стойност на одобрените заявления,
- брой и стойност на сключените договори,

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- брой и стойност на подадените искания за плащане,
- брой и стойност на одобрените искания за плащане,
- брой и стойност на успешно приключилите проекти.

Рамката за мониторинг и оценка обхваща системите за управление и контрол, наблюдение и оценка, осигуряване на информация и публичност и прилагането на принципа за партньорство на всички етапи на изпълнение на настоящата МСР.

В процеса на реализация на стратегията ще се спазват принципите на отговорно и добро управление, ефективен финансов контрол, разделение на правомощията при осъществяване на управленските функции, предотвратяване и корекция на грешки и пропуски.

Процедури за мониторинг:

- Ежегодно се извършва преглед на постигнатия напредък, по приетите количествени и качествени индикатори, и докладва състоянието и възможните мерки;
- Обсъждат се резултатите и степента на достигане на целите и приоритетите, изготвя се отчет за постигнатите резултати;
- Ежегодно изготвя доклад за изпълнението на Стратегията, който се разглежда и приема на Общо събрание на МИРГ.

Методи за мониторинг:

Напредъкът, ефикасността и ефективността на изпълнение на годишните планове и включените в тях мерки по отношение на поставените цели се оценява на базата на количествените и качествени индикатори, заложили във всяка мярка съгласно таблиците по-долу.

В годишния доклад ще се направи обобщение на оценките по общи параметри и критерии, както следва:

- Ефективност;
- Ефикасност;
- Степен на въздействие върху местните общности;
- Устойчивост;

Това ще послужи като база за отчитане на напредъка и на евентуални корекции в разпределението на бюджета на МСР.

Функциите по стратегическото управление и наблюдение на дейността към МИРГ ще се изпълняват от УС на организацията. Функциите на оперативно ниво ще се изпълняват от Управител и назначения екип.

Аналитичните задачи по направления ще се изпълняват от следните експерти:

- Оценка и наблюдение на дейности по МСР – Координатор
- Оценка и наблюдение на дейности по мониторинг и контрол на изпълнението на проекти – Външен експерт
- Методическа помощ - Външен експерт

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

ИНДИКАТОРИ

Таблица 28: Индикатори

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СМР				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Исходен	Брой проекти, финансирани по СМР	Брой	55	База данни на МИРГ
	Брой подадени заявления за подпомагане	Брой	55	База данни на МИРГ
	Стойност на подадените заявления	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
	Брой на одобрените заявления	Брой	55	Протоколи от заседания на комисията за избор, база данни на МИРГ
	Стойност на одобрените заявления за проекти	Евро	4 003 000	Протоколи от заседания на комисията за избор, база даннина МИРГ
	Брой на сключените договори	Брой	55	База данни на МИРГ
	Стойност на сключените договори	Евро	4 003 000	База данни на МИРГ
	Брой на подадените искания за плащане	Брой	100	База данни на МИРГ
	Одобрени искания за плащане	% от общо подадените	100	База данни на МИРГ
	Стойност на одобрените искания за плащане (Публ. принос)	Евро	3 600 000	База данни на МИРГ
	Успешно приключили проекти	Брой	55	База данни на МИРГ
	Стойност на успешно приключилите проекти (Публ. принос)	Евро	3 600 000	База данни на МИРГ
	Целеви бенефициенти млади хора (до 40 г.)	% от всички бенефициен	20 %	База данни на МИРГ

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

		ти		
	Целеви бенифициенти жени	% от всички бенифициенти	20 %	База данни на МИРГ
	Консултации, организирани или осъществени от МИРГ	Брой	100	Отчети на МИРГ

Заложените индикатори за резултат са описани в описанието на мерките в т. 8

Оценка от външни експерти, външен счетоводен одит

В годината на приключване на МСР, МИРГ възлага на външни експерти изготвянето на оценка за прилагането на стратегията.

Текущ контрол по изпълнение на приоритетите на Стратегията се обезпечава с извършването на междинна и окончателна оценка. Оценките са структуроопределящ елемент на изпълнението на програмния продукт и ориентир за правилността на провежданата местна политика за развитие. Те се изготвят от УО.

Въвеждаща оценка. Тази оценка е препоръчително да се извърши в края на първата година, за да се отчетат първоначалните резултати и да се тества мониторинговия механизъм.

Междинна оценка. Следва да се извърши в средата на периода на действие на Стратегията в края на първото полугодие на 2013 г. В рамките на тази оценка ще се оценят обобщените резултати от изпълнението ѝ, като се направи преглед на степента на достигане на формулираните приоритети и мерки. Оценката ще включва анализ на възникналите положителни и отрицателни отклонения, като на тази база може да се актуализират мерките.

Окончателна оценка. Извършва се в тримесечен период от приключване на дейностите по Стратегията и включва:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнение;
- Оценка на общото въздействие върху социално-икономическата обстановка на територията на МИРГ;
- Оценка на степента на постигане на приоритетите, мерките и устойчивост на резултатите;
- Изводи относно същността и начина на прилагане на Стратегията за развитие, както и на резултатите от осъществяваните мерки.

След приключване на дейностите по Стратегията ще бъде извършен и независим външен счетоводен одит от лицензиран експерт-счетоводител.

Процедури за докладване

МИРГ ще представя следните доклади за изпълнението на МСР и финансираните чрез нея проекти:

- Междинен доклад
- Доклад за приключване на проект

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Годишен доклад

Междинните доклади се изготвят в края на всеки месец и съдържат най-малко следната информация:

1. име на МИРГ, местната стратегия за развитие;
2. Списък на проектите, които в момента се изпълняват, включително приоритетна ос, мярка и сектор;
3. общ размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и всеки проект;
4. общ размер на изплатената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и всеки проект;
5. общ размер на финансовия принос от ЕФР за местната стратегия за развитие и всеки проект
6. постигнатия напредък по изпълнението на приоритетите, мерките и индивидуалните проекти и схеми за подпомагане;
7. финансово изпълнение на проектите;
8. действията, предприети с цел осигуряване на качество и ефективност при изпълнение на Стратегията, включващи:
 - мерките за наблюдение, оценка и контрол, както и създадените механизми за събиране на данни;
 - преглед на всички значителни проблеми, възникнали в процеса на изпълнение, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - мерките за осигуряване на публичност;
 - мерките за постигане на необходимото съответствие със секторните политики и програми.
9. нередности
10. мерките за осигуряване на публичност;
11. проверки на бенефициента

Доклад за приключване на проект се изготвя след приключване на всеки един проект, финансиран от МСР и съдържа:

1. име на МИРГ, местната стратегия за развитие;
2. наименование на проекта и бенефициента
3. общ размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ по проекта;
4. общ размер на изплатената безвъзмездна финансова помощ по проекта;
5. общ размер на финансовия принос от ЕФР за проекта
6. индикатори за изпълнение:
 - финансово изпълнение на проекта

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- техническо изпълнение на проекта
- брой създадени работни места

7. преглед на всички значителни проблеми, възникнали в процеса на изпълнение, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

7. мерките за осигуряване на публичност;

8. нередности

9. проверки на бенефициента

Годишен доклад

МИРГ представя на ИАРА до 31 януари на следващата календарна година, Годишен доклад за изминалата година за отчитане изпълнението на Местната Стратегия за развитие.

ИАРА разглежда и одобрява годишните доклади и заключителния доклад за изпълнение на Стратегията.

Докладите съдържат информация за:

1. име на МИРГ, местната стратегия за развитие;
2. Списък на проектите, които в момента се изпълняват, включително приоритетна ос, мярка и сектор;
3. общ размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и всеки проект;
4. общ размер на изплатената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и всеки проект;
5. общ размер на финансовия принос от ЕФР за местната стратегия за развитие и всеки проект
6. постигнатия напредък по изпълнението на приоритетите, мерките и индивидуалните проекти и схеми за подпомагане;
 - финансовото изпълнение на проектите и МСР;
 - техническо изпълнение на проектите и МСР
7. преглед на всички значителни проблеми, възникнали в процеса на изпълнение, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
8. мерките за осигуряване на публичност;
9. нередности
10. проверки на бенефициенти по проекти, финансирани от МСР
11. мерките за постигане на необходимото съответствие със секторните политики и програми
12. мерките за наблюдение, оценка и контрол, както и създадените механизми за събиране на данни

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Процедура за идентифициране и докладване на нередности

"Нередност" съгласно определението, дадено в чл. 1, параграф 2 от Регламент 2988/95 на ЕО, означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

МИРГ ще разработи и прилага специална процедура за идентифициране и докладване на нередности по проектите, изпълнявани чрез МСР.

Процедурата регламентира последователност от действия, целящи разкриването, отчитането, докладването и последващото разрешаване на всички регистрирани случаи на нередност при изпълнението на проекти.

Отговорни лица и участници: МИРГ назначава Служител по нередностите.

Служителят по нередностите може да бъде:

1. Член на екипа на МИРГ;
2. Друг независим експерт към МИРГ.

Служителят по нередностите се назначава с изрична Заповед на председателя на УС.

В съответствие с указанията на Управляващия орган по ОПРСР 2007-2013 г., която финансира проекта и изпълнението на МСР, Управителят осигурява адекватно разбиране от всички участващи страни на дефиницията за нередности, както и за приетата система за разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередност.

Членовете на Екипа на МИРГ и всички външни експерти и членове на УС, участващи в процесите на подбор, оценка и/или изпълнението на проект подписват декларации, че са запознати с определението за нередност и измама и с реда за докладване на нередности по конкретната ОПРСР 2007-2013 г.

Управителят уведомява всички лица за задължението им да уведомяват определения Служител по нередностите за всички случаи на нередности по проект

Ръководителят на проекта отговаря за вписването на изискване за докладване на нередности във всички договори с изпълнители на дейности по проект, финансиран от Оперативните програми.

Действия по нередности: Сигналите за нередности могат да бъдат:

1. сигнал извън МИРГ - от външни контролни органи, от средствата за масово осведомяване, от отделни лица;
2. сигнал в рамките на МИРГ - от вътрешни контролни органи, от звеното за вътрешен одит, от служител вследствие на изпълнение на заложените в контролната среда проверки и други;
3. устни или писмени сигнали - могат да бъдат подавани и анонимно.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Служителят по нередностите изготвя Досие за всеки отделен случай на сигнал за нередности. Досието по нередността има идентификационен номер и съдържа цялата документация на хартиен носител, събрана във връзка със съответния случай на нередност, включително:

- доклади за извършени нередности по проект;
- документация по разследването на нередности;
- копие от одитни доклади;
- кореспонденция във връзка със случая на нередност, включително изпратени и получени уведомления и/или писма, отговори и други документи;
- информация, свързана със съдебни дела и други документи.

Служителят по нередностите докладва незабавно на Управителя за постъпилия сигнал за нередност.

Управителят назначава незабавно независима експертиза за проверка на сигнала за нередност, с цел да се установи основателността на сигнала.

В случай на положително експертно становище за констатирана нередност, Управителят незабавно назначава тричленна Комисия за работа по нередността.

В случай на установена нередност, Управителят е длъжен да представи на УС на МИРГ и на Управляващия орган по ОПРСР 2007-2013 г. Доклад за извършени нередности по проект. Докладът се предоставя в срок от три работни дни от установяване на нередността.

Служителят по нередностите поддържа Регистър за нередностите, в който се регистрират всички установени нередности във връзка с проекта.

Регистърът се състои от две части:

- обща информация за всички регистрирани нередности;
- финансова информация за всеки регистриран случай на нередност.

Вписването в Регистъра става незабавно след извършена проверка и установяване на нередността.

Достъпът до информацията от регистъра за нередностите и досиетата по нередностите е ограничен до лицата, членове на назначената със Заповед на Управителя Комисия за работа по нередността.

Управителят на проекта е отговорен за стартиране и администриране на процеса на възстановяване на дължимите суми по нередности по проект.

Управителят отговаря за подаване на навременна информация за целите на счетоводното отразяване на случая на нередност. Управителят изготвя Докладна записка до УС и до бенефициента по проекта, с която информира за установената нередност и задължението да се възстанови сумата по нередността, включително размера на главницата и лихвите.

Счетоводителят по проекта отразява всяка нередност в единната счетоводна система на общината, като осчетоводява всички дължими суми по нередности, включително главница и лихви.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Счетоводителят по проекта изготвя уведомително писмо за осчетоводени нередности до МИРГ и Управляващия орган по ОПРСР 2007-2013 г.

Докладване: В зависимост от изискванията на Управляващия орган по ОПРСР 2007-2013 г., Управителят изготвя и представя регулярни Доклади за нередности, както и всички други справки или информация, изискани от УО във връзка с нередности. Във всички регулярни доклади – Междинен, Доклад за приключване на проект и Годишен се предоставя информация за регистрирани или липса на нередности.

13. Актуализиране на местната стратегия

Актуализиране на местната стратегия за развитие е допустимо при реда и условията на чл. 24 и чл. 35 на Наредба 15/21.05.2010 г.

Необходимостта от актуализиране на местната стратегия за развитие може да възникне при следните обстоятелства:

- **промяна в мерките и дейностите на стратегията – отпадане на наличните и/или добавяне на нови.**

Тази промяна може да се наложи в следствие на появата на условия и фактори, които еднозначно налагат промяна за да се постигнат поставените цели. Тези фактори ще се дефинират след анализ на изпълнението на стратегията, който посочва, че досегашните мерки не са адекватни на местните нужди или потенциалните кандидати не внасят проекти към едни мерки, а има повишен интерес към други. Този анализ ще се проведе след изтичане на 1-вата година от одобряване на стратегията, което е също и изискване на наредба 15/21.05.2010 г. на МЗХ.

- **промяна в бюджета, произтичаща от промяната в обхвата на мерките.**

Процедура за актуализиране на местната стратегия:

- решение на управителния съвет на МИРГ да серазработи нов, актуализиран вариант на стратегията;
- създаване на временен помощен орган – работна група за разработка на актуализацията, от членове и служители на сдружението;
- разглеждане на актуализацията на заседание на УС за корекции и допълнения;
- окончателно решение за внасяне на искане за актуализиране на стратегията от Общото събрание на МИРГ;
- внасяне на актуализираната стратегия в ИАРА заедно с искане за изменение и/или допълнение на договора между МИРГ и ИАРА;
- при положително становище от ИАРА – подписване на анекс към договора;
- публично оповестяване на промените в изпълняваната стратегия чрез начини описани в комуникационния план.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

14. Дейности за популяризиране и комуникационни стратегии

МИРГ ще осигурява публичност:

- като информира потенциалните бенефициенти, професионални организации, икономическите и социални партньори, организациите насърчаващи равенство между половете и неправителствени организации, включително занимаващи се с екология и туризъм, за възможностите, които предоставя Местната Стратегия и за правилата за получаване на финансиране;
- като информира бенефициентите за приноса на ЕС, ЕФР и ОПРСР;
- като информира широката общественост за ролята на ЕС, ЕФР и ОПРСР в осъществяване на стратегията и за постигнатите резултати.

За всички проекти, надвишаващи левовата равностойност на 50 000 евро, в шестмесечен срок след окончателното изплащане на безвъзмездната финансова помощ ще се поставя на видно място на обекта табела, указваща, че изграждането на обекта или закупуването на оборудването е осъществено с безвъзмездната финансова помощ по ОПРСР и ЕФР

С цел осигуряване на публичност и прозрачност МИРГ ще публикува на електронната си страница следната информация за всеки проект:

- име на бенефициента и наименование на проектите;
- приоритетна ос, мярка и сектор от МСР;
- общ размер на одобрената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и проекта;
- общ размер на изплатената безвъзмездна финансова помощ по местната стратегия за развитие и проекта;
- общ размер на финансовия принос от ЕФР.

През целия период от изпълнението на МСР ще се осъществява Комуникационна стратегия, която има своето визуално, вербално, събитийно и контекстно измерение. Тя ще бъде координирана с ИАРА.

Цели на Комуникационната стратегия

- Представяне на Местната Стратегия за развитие.
- Постигане на обществено внимание и ангажираност към реализирането на приоритетите и целите.
- Популяризиране на идеите и практиките на местно икономическо развитие, които спомагат за по-добри условия за икономически растеж и заетост.

Методи за реализация на Комуникационната стратегия и инструментариум

- Визуален аспект - според изискванията на “Насоките на ЕС за визуална идентификация при външни действия” ще се съблюдава визуалната идентификация на ЕС, ЕФР и ОПРСР и в същото време ще се постигне визия на МСР и проектите, изпълнявани чрез нея. Основен PR-инструментариум: собствен уеб сайт на МИРГ и на бенефициентите по проектите; брошура, постер; видео клипове; специално оформление на изданията и документите, изготвяни във връзка с изпълнението на МСР и т.н.

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

- Вербален аспект - контакти с медиите, интервюта, публикации, прес-лист и други.
- Събитие аспект – организиране на работни срещи, тържества за откриване на обекти и др., за представяне и популяризиране на постиженията и за разпространение на резултатите сред РО, членовете на ФАРНЕТ.
- Контекстен аспект – информиране и популяризиране на целите и ефекта от изпълнението на МСР в различни други форми на текущата дейност на общинските администрации от общини Бяла, Долни чифлик и Аврен, на бенефициентите по проектите, на членовете на МИРГ като: конференции, семинари, изложби, чествания и други.

№	Комуникационни средства	Резултати
1.	Оформление на бланките за кореспонденция; на административните доклади и на проектна документация.	Изготвени бланки за административните нужди на МИРГ. Лого на МИРГ. Документация за набиране и оценка на проекти
2.	Изготвяне на изявления за пресата (периодично). Съгласуване със служител на ИАРА.	Прес-листи (<u>съдържание</u> : заглавие, цели на МИРГ, партньорство м/у ЕС и бенефициентите, най-важни факти за МИРГ и/или проекти, финансирани от МСР предистория и резултати, координати на лице за контакт; информация, че финансирането е осигурено от ЕС, ЕФР и ОПРСР и размера на финансирането в евро и в лева; дата на изявлението.
3.	Изграждане, поддържане и актуализиране на високотехнологичен и интерактивен уебсайт.	Уеб сайт на МИРГ
4.	Участие в изготвянето на отчети и доклади.	Отчети и доклади
5.	Оформление на текущите материали, свързани с управлението и изпълнението на МСР.	Архив
6.	Акумулиране на архив (печатни материали, снимки и т.н.).	Архив
7.	Обозначаване на всички материали и оборудване със стикери с емблемата на ЕС, ЕФР и ОПРСР поставени на видно място, заедно със следния текст: “Осигурено с подкрепата на ЕС, ЕФР и ОПРСР”	Стикери с обозначения на техниката
8.	Подготовка и издаване на брошури	Брошури (Задължителни елементи: основните елементи за

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

	за текущото изпълнение на МСР	визуална идентичност на ЕС – емблемата на ЕС и декларация относно отговорността: <i>“Настоящата публикация е изготвена със съдействието на Европейския съюз. Отговорност за съдържанието на тази публикация носи единствено: име на автора/наименование на изпълнителя/друг изпълняващ партньор”</i> ; Определение за ЕС/Програма на ЕС; Данни за МИРГ, лице за контакт, адрес, телефон, факс и ел. поща.
9.	Видеозаснемане и публикуване на клипове;	Видео клипове

Европейски съюз

Европейски фонд за рибарство
Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ (2007-2013)
Приоритетна ос 4 „Устойчиво развитие на рибарските области“
Инвестиране в устойчиво рибарство

Местна стратегия за развитие на Рибарска област Бяла - Долни чифлик - Аврен

Списък на таблиците

Таблица 1: Таблица на населението по настоящ адрес, възраст и пол (изт. ЕСТРАОН)	19
Таблица 2: Таблица на броя на населението в периода 2004-2010 год. по данни на НСИ	19
Таблица 3: Нефинансови предприятия по групи според броя на заетите в тях (изт. ТСБ Варна)	29
Таблица 4: Предприятия (без финансови) през по отраслови сектори (източник ТСБ Варна)	29
Таблица 5: Наети лица по трудово и служебно правоотношение по отраслови сектори. (източник ТСБ Варна)	30
Таблица 6: Данни за структурата на безработните (източник ДБТ Долни чифлик)	31
Таблица 7: Занимаващи се с риболов и аквакултури на територията на РО	33
Таблица 8: Регистрирани домуващи рибарски съдове в РО (източник ИАРА Варна)	34
Таблица 9: Разтоварено количество риба на лодкостоянките в рибарската област	34
Таблица 10: Брой издадени билети за любителски риболов (източник ИАРА)	37
Таблица 11: Брой издадени удостоверения за стопански риболов ИАРА Варна (източник ИАРА)	37
Таблица 12: Износ на риба от България (данните са от Агенция митници)	37
Таблица 13: Средногодишно потребление на риба и рибни продукти на чивек от населението в България (данните са от НСИ)	37
Таблица 14: SWOT анализ	39
Таблица 15: Стратегически цели, приоритети и специфични цели	45
Таблица 16: Мярка 1.1	47
Таблица 17: Мярка 1.2	52
Таблица 18: Мярка 2.1	57
Таблица 19: Мярка 2.2	62
Таблица 20: Мярка 3.1	67
Таблица 21: Мярка 3.2	71
Таблица 22: Мярка 3.3	75
Таблица 23: Мярка 4.1	80
Таблица 24: Мярка 4.2	83
Таблица 25: Бюджет	99
Таблица 26: Разпределение на средствата по мерки и години	102
Таблица 27: Индикативен времеви график по мерки	104
Таблица 28: Индикатори	112

Списък на фигурите

Фигура 1: Организационна структура на МИРГ	15
Фигура 2: Карта РО Бяла –Долни чифлик - Аврен	17
Фигура 3: Транспортна достъпност на РО Бяла – Долни чифлик - Аврен	18